

Herregården Styding

- Uddrag af "En landsby ved Adelvej" af Michael Uldall, 1995 -
- med tilføjelser af Niels-Christian Michaelsen Petersen -

EN LANDSBY VED ADELVEJEN

Styding gennem 300 år
1695-1995

MICHAEL ULDALL

Indhold:

Herregården (Gård nr. 12): side 2

Eggen omkring Styding: side 18

Byens udvikling: side 19

Sognefogeder: side 20

Generationer på gårdene: side 22

Gårdenes historie: side 23

Kort: side 29

Gård nr. 12: Herregården

Herregaarden ca. 1924. - Bagest i indkørslen skimtes gårdens gamle kostald.

Gårdens er beliggende i den nordlige del af Styding by. I kirkebogen blev gården i 1800-tallet kaldt "*Sognefogedens gård*", og faktisk havde 3 af ejerne i en næsten ubrudt række været sognefogeder fra ca. år 1800 til 1893. Siden fik gården navnet "*Herregården*". Det fortælles, at navnet opstod på den måde, at karlene, når de kom til bal, altid sagde: "*Her kommer vi karle fra Herregården*". - Det var nok, fordi gården i lange tider var den største i Styding, i øvrigt i skarp konkurrence med Stydinggård.

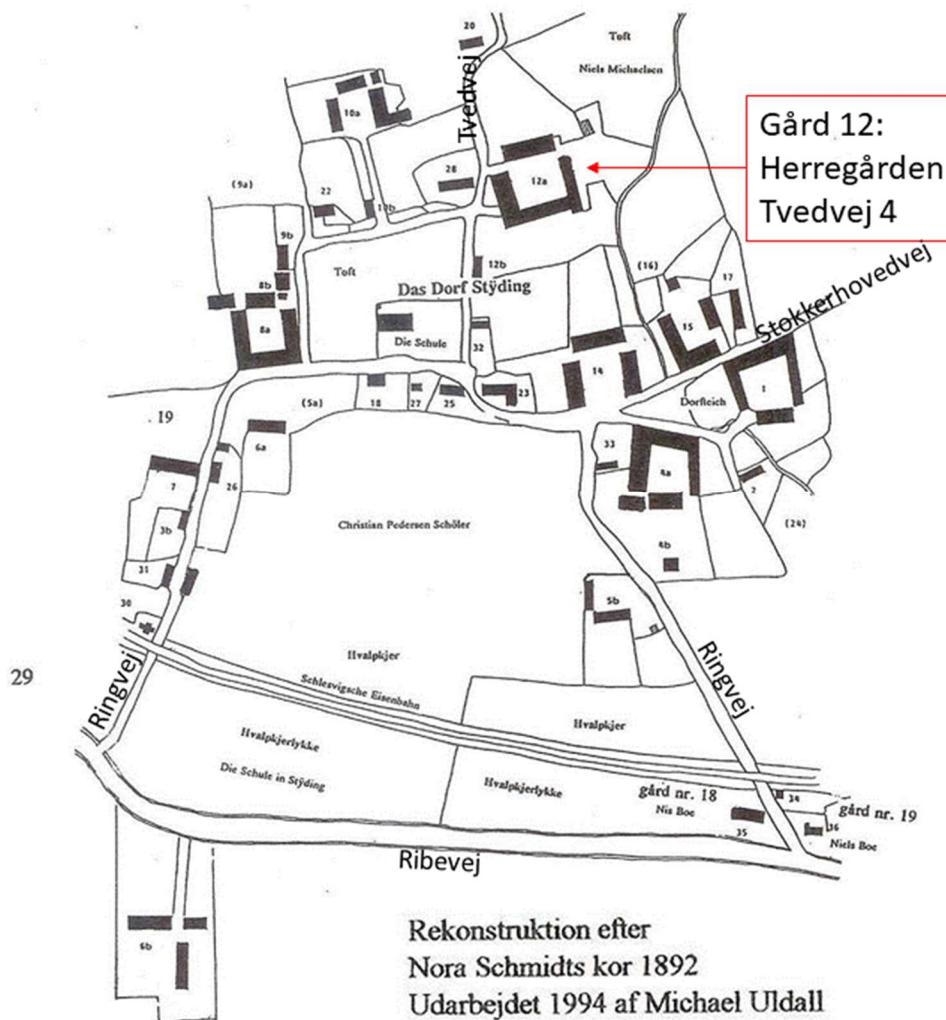
I begyndelsen af 1700-tallet ejedes gården af *Nis Michelsen*, som efterfulgtes af *Lauritz Nissen*. I ca. 1729 blev gården overtaget af *Nis Petersen*, som formentlig har været en slægtning. *Nis Petersen* efterfulgtes af svigersønnen *Michael Lauritzen*. (Se "*Oversigt over fæstere 1709-1734*")

Michael Lauritzen kom fra Ringtved, hvor hans slægt før ham kan føres flere led tilbage. *Lauritzen*-familien, der tog familienavnet *Michaelsen*, ejede herefter gården i 3 generationer. *Niels Michaelsen*, fra sidste generation, døde kun 36 år gammel, hvorefter enken giftede sig med hans slægtning, *Peter Nissen Petersen*. Hans efterkommere, der alle fik efternavnet *Michaelsen Petersen*, ejede gården i 5 generationer. - *Nis Pedersens* efterkommere sad således i 10 generationer på gården. Den blev herefter solgt i 1982 til *Carl Alfred Carøe*.

Gårdens størrelse:

I 1709 betegnedes gården som en fjerdepartsgård med 4 fag beboelse og 9 fag lade. Besætningen var bl.a. ansat til 5 stude, 3 køer og 2 heste. I *Nis Pedersens* tid blev *Niels Jessens* halve gård tillagt, og gården betegnedes herefter som en 3/4 partsgård. I 1792 var gården på 52 ha og i 1923 på 101 ha. En del jord blev herefter frasolgt, og i 1990 var gården på 69 ha, hvoraf 13 ha var skov.

Styding 1892

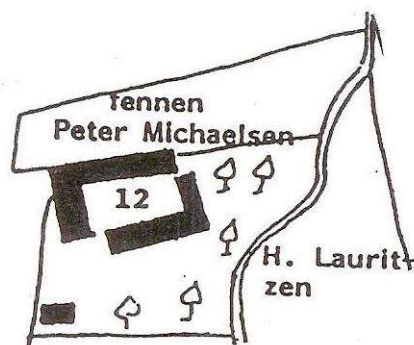

1. Markus Friis
2. Christian Bertelsen
- 3a. Udflyttet til Skovlinggaard
- 3b. Hans Krogh
- 4a. Hans Peter Lauritzen
- 4b. Aftægts hus til 4a
- 5b. Christian Pedersen Schøler
- 6a. Jens Clemmetsen
- 6b. Jørgen Steffensen (jun)
7. Hjuler Nicolaj Nielsen
8. Jeppe Mikkelsen Uldall
- 9a. Udflyttet til Østergård
- 9b. Snedker August Farendorf
- 10a. Hans Michaelson
- 10 b. Hans Michelsen Lauritzen
11. Udflyttet til Stydingskov
12. Niels Michaelson Petersen
13. Udflyttet til Skovgaard
14. Hans Christian Andersen (sen)
15. Hans Hansen Enemark
16. Nedlagt
17. Peter Møller
18. Anne Marie Michaelson
20. Jens Østerkjærhus
21. Thyrahus Kro
22. Skomager Jørgen Iversen
23. Høker Peder Schmidt
24. Nedlagt.
25. Skrædder Jørgen Petersen
26. Jens Poulsen Møller
27. Hans Kudsk
28. Smedesvend Heinrich Schütt
29. Carsten Ehlers (Ribevej 12)
30. Vogterhus DSB
31. Hans Lorentzen Krogh
32. Inger Marie Skott
33. Ingeborg Kudsk
34. Stationen
35. Søren Christian Rattenborg
36. Smedemester Niels Boe

Grundrids af gårdens bygninger:

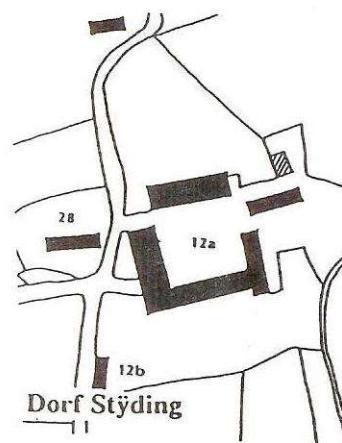
Kort 1792:

Bygningerne synes i 1792 at bære præg af, at de tidligere har været delt mellem to halvgårde.

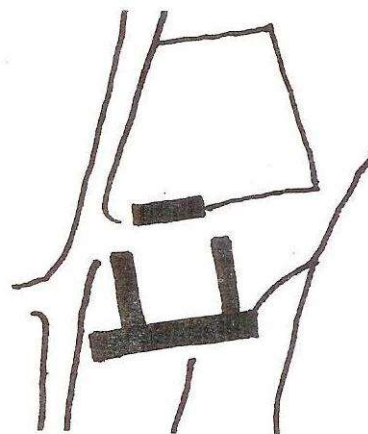
Kort 1872:

Gården er på dette tidspunkt totalt ombygget. Stuehuset blev opført i 1862, og formentlig på samme tid er en del nye avlsbygninger opført. Arbejderboligen er tillige ombygget og omfatter nu to lejligheder.

Kort 1980:

Efter brand i 1961 blev avlsbygningerne nyopført fra grunden efter de dengang mest moderne principper. Gården blev herved et yndet udflugtsmål for mange landboorganisationer.

Slægtsrelationer til andre familier i Styding:

Michaelsen-familien fik relationer til følgende familier: Hyrup-familien på gård nr. 8 ved savværket, Willads Pedersen-familien på gård nr. 9 nord for savværket, Boy Clausen-familien på Hyrups gård (nr.8), Michaelsen-familien på gård nr. 10, Lauritzen-familien på gård nr. 4 og Skau-familien på Skovgård.

Michaelsen Petersen-familien fik relationer til Steffensen-familien på Skøvlinggård, Friis-familien på Stydinggård og Lauritzen-familien på Søndergård ved Hammelev. Disse to familier var således i slægt med de fleste gårdmandsfamilier i Styding. Herudover blev de indgiftet i mange kendte slægter i nabosognene. I denne forbindelse kan nævnes, at Maren Michaelsen Petersen blev gift med Peter Andreasen Uldall, som med hende overtog Høgelundgård.

Gårdens ejere:

1. Nis Michelsen - (nævnt som fæster 1709 og 1716)

Om Nis Michelsen og den følgende ejer Lauritz Nissen vides intet. Formentlig har de været far og søn.

2. Nis Petersen - (ejer ca 1728-1766)

Nis Petersen var søn af Peter Nissen fra gård nr. 17. Til at begynde med havde han faderens gård, men overtog i 1728 gård nr. 12. Han blev gift 1. gang med Trinick Hansdatter, som døde kun 2 år efter giftermålet. Han giftede sig 2. gang med Mette Nisdatter, datter af Karen og Nis Lassen fra gård nr. 13. - Mette og Nis Pedersen fik datteren Kiersten, som blev gift med Michael Lauritzen fra Ringtved.

Ved Nis Pedersens død i 1765 indførtes i kirkebogen:

Nis Pedersen i Styding, en ægte søn af Peder Nissen og Anne Peders sammesteds; gift første gang med Trinick Hansdatter også af denne bye, og levede med hende 2 år, dog uden at få børn med hinanden. Anden gang gift med Mette Nisdatter af samme bye; gammel 81 år, 6 mdr. og 3 uger. Efterlader en gammel enke og en datter Kiersten Michael Lauritzens kone i Styding.

3. Michael Lauritzen - (ejer 1766-1780)

Michael Lauritzen overtog gården den 3. april 1766 sammen med Kiersten Nisdatter, datter af Nis Pedersen. Michael Lauritzens far var gårdmand og kirkeværge i Ringtved. Hans fødegård i Ringtved er beskrevet som en gård med et 10 fags stuehus og 14 fag lade. På gården var der 7 køer, 7 stk. ungkreaturer, 3 kalve, 8 får, 4 heste og 2 føl. Størrelsen var 2½ otting og 1 plov.

Kiersten og Michael Lauritzen fik 5 efterlevende børn, hvoraf den ældste søn, *Peder Michaelsen*, overtog gården. Sønnen, *Lauritz*, blev gift med Willatz Pedersens datter på gård nr. 9 i Styding. Datteren, *Mette*, blev gift med en gårdmand i Erlev, og *Cathrine* blev gift med Boy Clausen på gård nr. 8 i Styding.

Ved Michael Lauritzens død i 1784 indførtes i kirkebogen:

Michael Lauritzen, fordum gårdmand i Styding, en ægtesøn af fordum gårdfolkene Lauritz Jørgensen og Trina Matzdatter udi Ringtved, blev gift med pigen Kirstine, en ægte datter af fordum gårdfolkene Nis Pedersen og Mette Nisdatter i Styding. Levede 36 år i ægteskab, efterlod foruden sin enke 5 børn i live: 1. Peder gift med Maren Nielsdatter af Styding, hvoraf lever en sønnedatter Kirstine. 2. Lauritz gift med Anne Margrethe Willadsdatter af Styding, hvoraf lever 2de børnebørn, Wil-lads, Michael og Jørgen. 3. Jørgen. 4. Mette, som er gift med Calle Pedersen i Erlev, hvoraf 5 børnebørn: Peder, Michael, Jens, Kirsten, Mette Marie. 5. Cathrine. - Han blev gammel 66 år.

4. Peder Michaelsen - (ejer 1780-1819)

Peder Michaelsen overtog gården den 28. oktober 1780 efter forældrene. Han blev gift med Maren Hyrup fra gård nr. 8 i Styding, som lå, hvor nu Styding savværk ligger. Peder Michaelsen var sognefoged i Hammelev sogn i 34 år. I en slægtsbog om Michaelsen-slægten har Christian Michaelsen fra Kastvrå (1852-1925) skrevet følgende: (lidt forkortet)

"Peder Michaelsen er den første, vi finder med slægtsnavnet Michaelsen, som han efter datidens brug fik efter sin fader - Michaels søn. Peder Michaelsen var en dygtig mand; i økonomisk henseende var det i begyndelsen af århundredet meget dårlige tider efter Napoleonskrigene; men han stod dem godt igennem, så han senere kunne købe en gård i Kastvrå til sin søn Bertel, og en gård i Ladegård til sønnen Nis. Ligeledes var han medvirkende ved købet af en gård til sin brodersøn Peter Michaelsen Petersen i 1824. Denne gård blev i 1841 afstået til dennes svigersøn, Johan Jensen Fuglsang.

Maren og Peder Michaelsen var gode kristne mennesker, og det fortælles, at Maren ofte gik denne lange tur ad stien forbi Skøvlinggård til sin søn i Kastvrå. Det første hun sagde, når hun kom ind af døren var: "Har I nu husket at bede?"

Af ægteparrets 9 børn, blev den ældste søn, *Michael Michaelsen*, gift med enken, Karen Hyrup, fra gård nr. 8, som han overtog med hende. Næstældste søn, *Niels Michaelsen*, overtog gården efter forældrene. Datteren, *Mette Cathrine*, blev gift med Lauritz Lauritzen Todsens fra Flovt og fik herved relationer til gård nr. 4 i Styding.

Ved Peder Michaelsens død i 1831 indførtes i kirkebogen, (forkortet, idet børnebørn ikke er medtaget):

Peder Michaelsen, sognefoged og gårdmand i Styding, født sammested den 31. oktober 1755 af gårdfolkene Michael Lauritzen og Kirsten Nisdatter; blev i foreværende kirke confirmeret den 7. april 1771; giftede sig den 29. juni 1781 med daværende pige Maren Nielses, en datter af gårdfolkene Niels Christensen Hyrup og afgangne Anne Margrethe Bertelsdatter sammesteds, avlede med hende: 1. Kirsten Michaelsen, gift sammesteds med Nis Pedersen af Bjolderup. 2. Michael Michael- sen, gift med Karen Jensdatter Hansen af Maugstrup, fordum enke efter Jeppe Hyrup i Styding. 3. Afgangne Niels Michaelsen, var gift med nuværende Peder Nissen Pedersens kone sammesteds, Cathrine Marie Fridrichsen. 4. Nis Michaelsen, gift i Ladegård med Inger Marie Johansen af Slethus. 5. Bertel Michaelsen, gift i Kastvrå, Sommersted sogn med Anne Nielsdatter af Maugstrup. 6. Anne Margrethe Michaelsen, gift i Ladegård med gårdmand Mathias Peter Hørlyck. 7. Mette Cathrine Michaelsen, gift i Flovt, Øsby sogn med gårdmanden Lauritz Lauritzen Todsens, hvoraf Peter og Niels, begge døbte Todsens. 8. Maren Michaelsen, gift i Over Jerstal med gårdmanden Mathias Madsen Schov, hvoraf Mads og Peter, begge døbte Schov. 9. Mette Marie Michaelsen blev gift i Kastvrå, Sommersted sogn med gårdmanden Hans Johansen Juhl. Han blev 76 år gammel.

5. Niels Michaelsen - (ejer 1819-1825)

Niels Michaelsen er i panteprotokollen ikke noteret som ejer, men han har sandsynligvis overtaget driften af gården, da han blev gift i 1819. Hans far var på dette tidspunkt 64 år gammel. - Han aftjente sin værnepligt ved Dronningens Livregiments rytteri og var med de danske tropper i Frankrig. Han blev gift med Cathrine Marie Frideriksen fra Fredsted og fik 2 børn, Maren og Karen, som begge døde i en tidlig alder. Han døde pludselig, kun 36 år gammel. Efter hans død giftede enken sig med Peter Nissen Petersen fra Bjolderup, som med hende drev gården videre. Hun stod dog stadig indført som ejer i panteprotokollen til 1849.

Ved Niels Michaelsens død i 1825 indførtes i kirkebogen:

Niels Michaelsen af Styding var født sammesteds den 28. maj 1788 af ægteforældre og gårdfolkene, sognefogeden Peder Michaelsen og Maren Nielses, tjente ved Dronningens Livregiments rytteri, giftede sig den 10. juli 1819 med daværende pige Kathrine Marie Fridrichsen i Fredsted, Gl. Haderslev sogn, levede med hende i 5½ år og avlede med hende Maren Michaelsen. - Han døde 36 år, 9 måneder og 20 dage gammel.

6. Peter Nissen Petersen - (ejer 1849-1859)

Peter Nissen Petersen overtog gården sammen med Niels Michaelsens enke, Kathrine Marie, som han blev gift med i 1827. Han blev indsat som sættegårdmand, da man sandsynligvis har regnet med, at eet af hendes børn fra 1. ægteskab skulle overtage gården. Da disse imidlertid døde unge, blev han tilskrevet gården i 1849. Det blev herefter Kathrine Marie og Peter Nissen Petersens søn, *Niels Michaelsen Petersen*, der overtog gården efter dem.

Peter Nissen Petersen fødtes i Bjolderup ved Aabenraa og kom som lille med forældrene Nis Pedersen og Kirsten, født Michaelsen, til Styding, hvor hans far en tid var møllersvend og senere blev møllebygger. Peter Nissen Petersen overtog sognefoged-hvervet efter Peder Michaelsen.

Cathrine og Peter Nissen Petersen fik 4 børn, hvoraf *Niels Michaelsen Petersen*, som tidligere nævnt, overtog gården efter dem. Sønnen, *Peter Michaelsen Petersen*, blev gift med Cathrine Marie Steffensen fra gård nr. 6 i Styding, og de overtog en gård i Skodborg, og datteren, *Maren Michaelsen Petersen*, blev gift med Daniel Boysen, Høgelundgård. Efter hans død giftede hun sig med Peter Andreasen Uldall fra Uldallund, som med hende overtog Høgelundgård. Tillige bør bemærkes, at en søster til Peter Nissen Petersen, Helene Petersen, blev gift med smedemester Christian Boe i Styding.

Ved Peter Nissen Petersens død i 1867 indførtes i kirkebogen:

Peter Nissen Petersen, forhenværende gårdmand og sognefoged i Styding, en søn af Nis Pedersen og Kirsten, født Michaelsen i Styding, født i Aabenraa landsogn 18. marts 1802, men kom som lille med forældrene til Styding. I året 1827 indlod han sig i ægteskab med enken efter gårdmanden Niels Michaelsen af Styding,

Cathrine Marie født Frederiksen. Dette ægteskab velsignedes med 4 børn, af hvilke 3 efterlever, nemlig: 1. Niels Michaelsen Petersen, født den 26. januar 1829, gift med Anne Cathrine Boysen Juhl. 2. Peter Michaelsen Petersen, født 4. maj 1832, gårdmand i Skodborg, gift med Cathrine Marie Steffensen og 3. Maren Petersen født 12. dec. 1842, gift med gårdmanden Daniel Boysen i Høgelund, Vedsted sogn. - Hans alder 65 år, 1 mdr. og 8 dage.

7. Niels Michaelsen Petersen - (ejer 1859-1900)

Niels Michaelsen Petersen overtog gården efter forældrene den 2. april 1859. Han blev første gang gift med Anne Cathrine Boysen Juhl, som var datter af gårdfolkene Michael Boysen Juhl og Anne Marie Frederiksen fra Fredsted. Michael Boysen Juhl kan tænkes at være en søn af Boy Clausen fra gård nr. 8 i Styding. Hvis antagelsen er rigtig, var det således en fjern slægtning, Niels Michaelsen Petersen blev gift med. - Anden gang giftede han sig med Cathrine Marie Michaelsen fra Kastvrå. Hun var ligeledes en slægtning.

Anne Cathrine og Niels Michaelsen Petersen fik sønnen *Peder Michaelsen Petersen*, som overtog gård nr. 6 ved Ribevej. - I andet ægteskab med Cathrine Marie, fik han sønnen *Niels Michaelsen Petersen*, som overtog gården efter dem. En datter, *Anne Cathrine*, blev gift med Jacob Friis på Stydinggård. - Efter Niels Michaelsen Petersens død i 1893 giftede Cathrine Marie sig med Oluf Wogensen, som herefter overtog driften af gården, indtil hendes søn, også ved navn Niels Michaelsen Petersen, kunne overtage den.

Oluf Wogensen, i byen altid kaldet "Wolle", fødtes 10. oktober 1873 og var søn af gårdfolkene Peter Wogensen og Maren Skau, Simmersted. Han døde 14. januar 1943 i Styding. De sidste år boede han sammen med Cathrine i "*Herregårdens*" aftægts hus på Ringvej nr. 17. Han var i mange år skatterådsformand og havde kontor i huset.

Ved Niels Michaelsen Petersens død i 1893 kunne følgende læses i "Dannevirke":

Torsdag Morgen den 7de April har Døden atter bortkaldt en af Danskhedens trofaste Støtter, Gaardejer N.M. Petersen i Styding. Den afdøde har indtaget en saa stor en Mængde Tillidshverv som kun faa, hvilket bærer fuld Viden om den Agtelse og Tillid, han nød ikke alene i sit Sogn, men ogsaa i videre Kredse. Han blev saaledes Sognefoged siden 1864 og Kommuneforstander, indtil Edsaflæggelsen blev krævet. Han var i en Aarække Medlem af Kredsagen. Senere valgtes han til Medlem af Synode og Kirkerepresentation, ligesom han ogsaa har indtaget andre Tillidsposter i Sognet. Han var tillige Formand for Mejeriet i Styding samt Medlem af Brandforsikringen for Haderslev Østeramt.

"Wolles Tinne" – Afstemning og genforening

I 1818 kom så nederlagets time for preusserne, og vi fik afstemningen i 1920. Takket være mænd som Mikael Steffensen kunne Sønderjylland nu stemme sig hjem til Danmark.

Cathrine Michaelsen, "Wolles Tinne", trak i nationaldragt i anledning af genforeningen.

I Styding var der 210 stemmeberettigede, heraf stemte 196 dansk og 4 tysk. I Hammelev var der 389 stemmeberettigede, heraf stemte 322 dansk og 42 tysk. - Til sammenligning kan nævnes, at i nabosognet Jegerup, der dengang også omfattede Vojens, stemte kun 72 procent dansk, hvor tallet i Hammelev sogn var 93 procent. Dette viser, at fortyskningen gennem ansættelse af embedsmænd specielt ved banen i Vojens lykkedes i en uhyggelig grad.

Genforeningsstenen i Hammelev, som både er rejst til minde om Genforeningen 1920 og befrielsen 1945. (Foto: Bent Lund 1990)

Cathrine Michaelsen Petersen
(1894-1951)

Niels Michaelsen Petersen
(1892-1925)

8. Niels Michaelsen Petersen - (ejer 1893-1925)

Allerede i en alder af 9 mdr. arvede Niels Michaelsen Petersen gården efter sin far, som døde i 1893. Han overtog selv driften, efter at han i 1919 var vendt hjem fra Verdenskrigen. Gården blev i mellemtiden drevet af Oluf Wogensen, som var blevet gift med Niels Michaelsen Petersens moder. Samme år, som han selv overtog gården, var han blevet gift med Cathrine Marie Lauritzen fra Søndergård ved Hammelev. Inden den tid havde han haft ophold på Hejls Efterskole 1908-09 og Høng Højskole 1910-11 og var aktiv soldat i 1912 samt deltog i verdenskrigen 1914-18. Ved overtagelsen var gården på 105 ha. Han fik imidlertid ikke lang tids virke, idet han døde som kun 33-årig i 1925. Enken, Cathrine Michaelsen Petersen, drev herefter gården videre alene, først med broderen, Anton Lauritzen og siden broderen Peter Lauritzen, som bestyrere.

Niels Michaelsen Petersens kone, Cathrine - altid kaldet "*Tinne*" - døde i 1951.

9. Niels Michaelsen Petersen - (ejer 1950-1974)

Niels Michaelsen Petersen, født 16. juni 1921, overtog gården efter moderen i 1950. I hans tid - i 1961 - brændte gårdens avlsbygninger, og der blev opført nye bygninger helt efter tidens krav. Mange udflugter blev i den tid lagt om til Herregården for at studere de meget moderne stalde. I 1974 overdrog Niels Michaelsen Petersen gården til sønnen Niels Oluf Petersen. Sidstnævnte solgte gården i 1982 til Carl Alfred Carøe, som nu driver den sammen med sin gård ved Ribevej.

Julefester på Herregården og Stydinggård

I gammel tid afholdtes ved juletid også i Styding nogle gevaldige julestuer på gårdene. Disse julestuer foregik ofte under stor munterhed med lege og dans ofte i mørke. Af og til skete det også, at der blev drukket tæt, og undertiden kunne der vanke bøder for støjende optræden.

Rektor på "Zahles Pigeskole" i København, Augusta Friis, har levende fortalt om juleskikkene i Styding omkring 1910. Augusta Friis, der døde i 1977, var født og opvokset på Stydinggård.

Her er hendes beretning i uddrag:

"Ind mod jul blev der ikke blot bagt, men også slagtet. Alt skulle være rigeligt og godt. Og her viste landsbyfællesskabet sig. Når der slagtedes på gården, blev der bragt slagtemad omkring til dem, der ikke selv slagtede. Tro ikke, det var eller blev betragtet som almisser. Det var gaver, givet af et godt sind og modtaget på samme måde.

Det var en lykkelig vandring, når man drog af sted med en kurv fyldt med gode sager. Det var dejligt at komme ind med den i et lille køkken, og se, hvordan glæden bredte sig, når indholdet blev pakket ud. Vi hørte jo sammen, og vi skulle alle have julemad.

Juleaftens formiddag gik hos os med leg i laderne, på gårdspladserne og i haven, eller man hyggede sig i en lun stue og nød, at der den dag var varme i alle stuer, selv om én var lukket. Det var blot dejligt, for man vidste, at der ville blive lukket op, når tiden var inde.

Hos os begyndte festen om eftermiddagen. Mens folkene gjorde de sidste forberedelser ude og inde, gik vi alle ned gennem den lange allé, forbi landsbydammen, ad vejen gennem landsbyen og forbi skolen. Vi kiggede ind. Der var mørkt, og vi ville gå forbi, for lidt længere henne lå gården, vi skulle gæste. Lyset skinnede ud fra de mange vinduer, ud på den store gårdsplads. Mormor stod i døren, og hendes glade smil hilste os velkommen. (Den omtalte gård er "Herregården").

Juletræet hos mormor, Cathrine Michaelsen Petersen, stod i den store forstue og gik fra gulv til loft. Sådan husker jeg det i hvert fald. Det var pyntet sådan, som man gjorde det dengang, med kurve, hjerter og net og med mange morsomme småting, som vi kendte igen fra år til år. Lysene strålede og vore barneøjne med dem. Ja, der var også flag, - dannebrogssflag i lange rækker på rød-hvide snore, for det var sønderjysk jul.

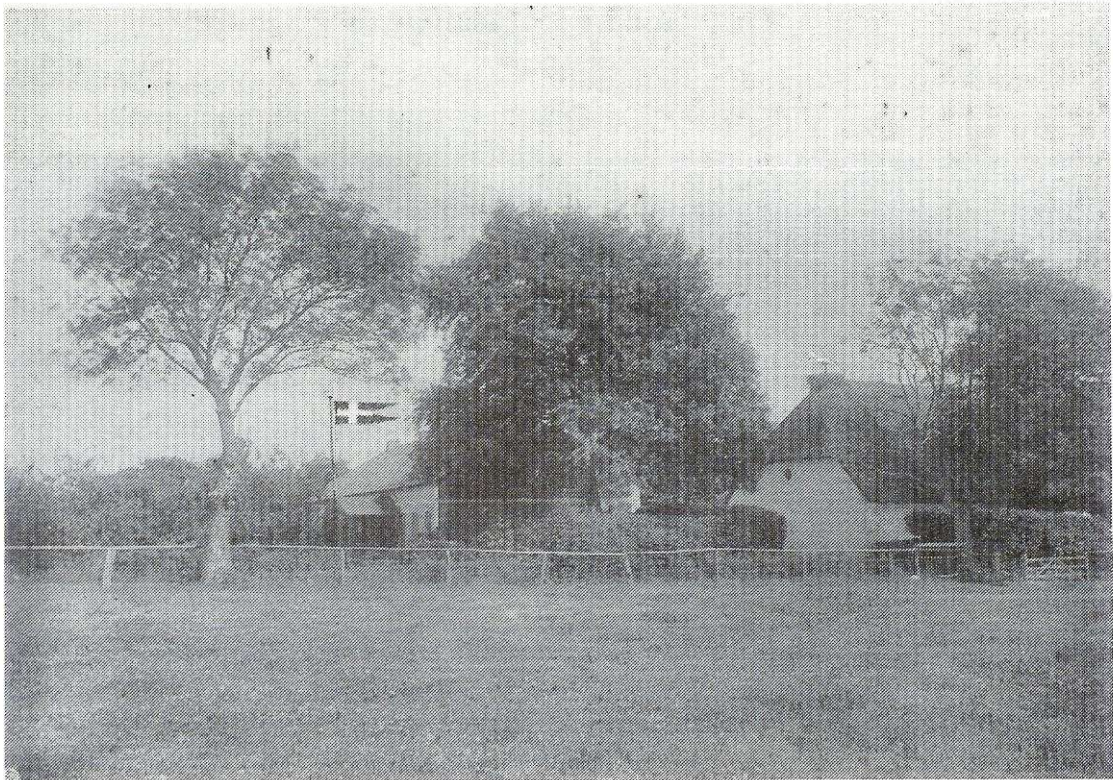
Hen på eftermiddagen gik vi så hjem - atter gennem landsbyen. Den gang var der ofte sne, ja, sådan husker jeg det i hvert fald, men der har vel været år, hvor det var mildt, og tågen lukkede alt og alle ind i grå, fugtigtunge tæpper.

I stuerne fik vi så tid og ro til at se på gaverne, (som de fik på Herregården) læse julehæfterne, inden vores egen jul skulle begynde.

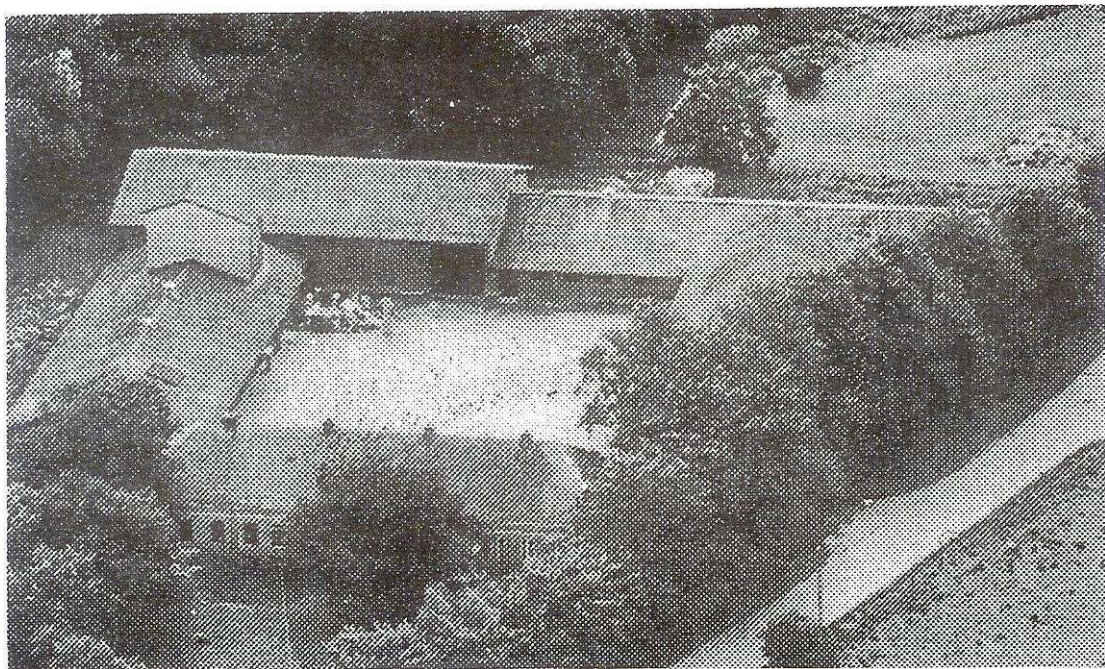
Den begyndte når folkene kom ind. Jeg husker, at jeg som barn næsten ikke kunne kende dem igen, de var jo i helligdagstøjet. Snart samledes vi i spisestuen.

Efter dans om juletræet og gaverne, kom så det der også hørte til fornøjelserne: Hyggen i dagligstuen med julegodter og pebbernødder. Hver fik sin lille bunke at holde hus med. Vi spillede med dem og spiste ind imellem. Det var spændende at lege f.eks. "Effen eller ueffen" - "Lige eller ulige". Vi gemte pebbernødder eller hasselnødder i hånden, og en anden skulle gætte. Gættedes rigtigt, måtte man aflevere sine nødder - gættedes galt, fik man.

Aftenen sluttede med, at vi igen sang julesalmer, og far gik så, som han gjorde det hver aften om vinteren, ud for at lyse af, det vil sige, at han gik tur gennem staldene for at se, at alt var vel".

Herregården ca. 1912. Bemærk storkereden på taget af længen til højre.

Herregården efter ombygningen efter brand i 1961. Mange landboorganisationer besøgte efter den tid gården for at studere det nyeste inden for landbrugsbyggeri.

Tilføjelse: Billeder af Herregården 1953 (fra Det Kongelige Bibliotek – Danmark set fra Luften)

Tilføjelse: Billede af Herregården (fra Facebook-gruppen "Gamle billeder fra Hammelev sogn")

Stamtavler

Gård nr. 12

“Herregården “

Forfædre

Peder Nissen
gift med Anna Peters
gårdfolk gård nr. 17 i Styding

Nis Pedersen
f. 1684
d. 25. nov. 1765 i Styding
gårdmand på “Herregården”

g. 1. g. m.
Trinick Hansdatter
f. i Styding
d. efter kun 2 års ægteskab
(ingen børn i 1. ægteskab.)

g. 2. g. 1720
m. Mette Nisdatter (1)
f. 1695 i Styding
d. 28. okt. 1773

Kirstine Nisdatter
f. 1732
d. 1. dec. 1794
g. 1748
m. Michael Lauritzen (2)
f. 1718 i Ringtved
d. 26. sept. 1784 i Styding
gårdmand på “Herregården”

1. Peder Nissen-familien

Noter:

- datter af Nis Lassen og Karen Nisses gårdfolk gård nr. 13 i Styding
- son af Lauritz Jørgensen og Trina Matzdatter i Ringtved
- datter af Niels Christiansen Hyrup og Anne Margrethe Bertelsdatter gårdfolk gård nr. 8 i Styding
- datter af Willatz Pedersen og Margrethe Jacobsdatter, gårdfolk gård nr. 9
- son af Claus Nissen Juhl og Anne Boyesdatter af Gl. Haderslev gårdfolk i Gl. Haderslev sogn. (han var enkemand efter Gyde Cathrine Hyrup, gård nr. 8 i Styding).

Peder Michaelsen
f. 31. okt. 1755
d. 24. sept. 1831
sognefoged
gårdmand på “Herregården”

Børn:

- Kirsten Michaelsen f. 25. okt. 1782
- Michael Michaelsen f. 29. aug. 1788
- Niels Michaelsen f. 28. marts 1788
- Nis Michaelsen f. 12. juni 1791
- Bertel Michaelsen f. 10. jan. 1794
- Anne Margrethe Michaelsen f. 17. juni 1796
- Mette Cathrine Michaelsen f. 21. febr. 1800
- Maren Michaelsen f. 16. febr. 1803
- Mette Marie Michaelsen f. 20. maj 1809

Lauritz Michaelsen
f. 3. febr. 1758
d. 12. febr. 1841 i Skallebæk
gårdmand på gård nr. 9 i Styding
g. 2 juli 1779
m. Anne Margrethe Willadses (4)
f. 6. jan. 1763
d. 28. nov. 1828

Børn:

18. børn
Se gård nr. 9

Jørgen Michaelsen
f. 19. okt. 1764
døde som ung

Mette Michaelsen
f. 7. okt. 1767
gift med
Calle Petersen
gårdmand i Erlev

Børn:

- Peter Callesen
- Hans Peter Callesen
- Michael Callesen
- Jens Callesen
- Kirsten Callesen
- Mette Marie Callesen

Cathrine Michaelsen
f. 8. marts 1769
d ?
g. 13. juli 1792
m. enkemand Boy Clausen (5)
f. 25. jan 1753 i Gl. Haderslev
d. 20. sept. 1818
sættergårdmand på gård nr. 8 i Styding.

Børn: Alle døbt Juhl

- Gyda Cathrine Juhl f. 17. jan 1792
- Claus Juhl f. 9. marts 1797
- Michael Juhl f. 21. april 1801
- Nis Juhl f. 9. jan. 1806
- Jørgen Juhl f. 23. maj 1812

Se gård nr. 8

Forfædre

Mine forfædre / Niels-Christian Michaelsen Petersen

Gård nr. 12

"Herregården"

Forfædre

2. Peder Michaelsen-familien

Peder Michaelsen

f. 31. okt. 1755
d. 24. sept. 1831
sognefoged og
gårdmand på "Herregården" ♦
g. 29. juli 1781
m. Maren Hyrup (1)
f. 15. aug. 1764
d. 14. febr. 1835

Kirsten
Michaelsen
f. 25. okt. 1782
d. 2. april 1801
g. 25. april 1801
m. Nis Petersen (2)
f. 1764 i Bjolderup
d. 22. marts 1832
møllebygger

Michael
Michaelsen
f. 29. aug. 1785
d. 20. maj 1852
gårdmand gård nr. 8
Hyrups gård
g. 24. febr. 1810
m. Karen Hyrup (3)
f. 15. juli 1781
d. 23. nov. 1858

Niels
Michaelsen
f. 28. marts 1788
d. 20. jan. 1825
gårdmand på
"Herregården" ♦
g. 10. juli 1819
m. Cathrine (4)
Marie Frederiksen
f. 17. febr. 1800
d. 23. febr. 1880
(hun giftede sig
2.g.m. Peter Nissen
Petersen fra Bjolderup.
Se nedenfor tv.)

Nis
Michaelsen
f. 12. juni 1791
d. 28. april 1833
gårdmand i
Gl. Ladegård
g.m. Inger Marie
Johansen
fra Slethus
f. 26. jan. 1798
d. 3. maj 1868

Bertel
Michaelsen
f. 10. jan. 1794
d. 1. maj 1843
gårdmand i
Kastvrå
g.m. Anne
Nielsdatter
f. 30. marts 1800
d. 27. sept. 1871

Anne Margrethe
Michaelsen
f. 17. juni 1796
g.m. Mathias Hørløyk
f. 2. marts 1797
d. 22. maj 1869

Mette Cathrine
Michaelsen
f. 21. febr. 1800
g.m. Lauritz
Lauritzen Todsén
gårdmand i Flovt

Maren
Michaelsen
f. 16. febr. 1803
d. 10. marts 1875
g. 1.g.
m. Mathias Skov
f. 1806 på Skovgård
i Styding
gårdmand i
Over Jerstal

Mette Marie
Michaelsen
f. 20. maj 1809
d. 2. juli 1867
g.m. Hans Johansen
Hjuler
f. 8. nov. 1807
d. 12. april 1872
gårdmand i Kastvrå

Born:

1. Peter Nissen
Petersen
f. 28. marts 1788
i Bjolderup
gift med enken
efter Niels Michaelsen
og overtog med hende
"Herregården" ♦
2. Anne Marie Petersen
gift i Hoptrup
3. Jørgen Petersen
f. 3. aug. 1810
i Styding
gift i Stepping
4. Maren Petersen
g. 3. okt. 1829
m. Niels Fuglsang
5. Helene Petersen
f. 13. nov. 1817
g.m. smed Christian Boe
6. Niels Michaelsen Pedersen

Se gård nr. 8

1. Maren Michaelsen
f. 11. juli 1819
d. 22. dec. 1834
2. Karen Michaelsen
f. 9. febr. 1821
d. 28. febr. 1822

1. Maren Michaelsen
f. 27. juli 1820
2. Birthe Kirstine
Michaelsen
f. 20. april 1822
3. Kirsten Michaelsen
f. 3. dec. 1823
4. Peter Michaelsen
f. 14. maj 1825
5. Anne Margrethe
Michaelsen
f. 20. febr. 1827
6. Niels Michaelsen
f. 25. okt. 1828
7. Inger Marie
Michaelsen
f. 23. sept. 1830

1. Peter Michaelsen
f. 15. maj 1822
2. Niels Michaelsen
f. 28. okt. 1824
3. Michael Michaelsen
f. 17. nov. 1826
blev gift i Styding
4. Jørgen Michaelsen
f. 28. jan. 1830
(præst)
5. Maren Michaelsen
f. 23. marts 1834
6. Nis Michaelsen
f. 15. nov. 1836

1. Peter Mathiesen
Hørløyk
f. 11. marts 1822
2. Hans Thorsen Hørløyk
f. 7. marts 1825
3. Niels Mathiesen Hørløyk
f. 1. jan. 1832
4. Jeppe Hørløyk
f. 25. april 1832
5. Bodil Marie Hørløyk
f. 12. aug. 1834
6. Anne Margrethe Hørløyk
f. 10. juli 1838

Noter:

1. datter af Niels Hyrup og Anne Margrethe
Bertelsdatter, gårdfolk gård nr. 8 i Styding.
2. søn af Peter Nissen og Anna Rasmusdatter
gårdfolk i Bjolderup.
3. enke efter Jeppe Hyrup, jgård nr. 8 i Styding.
4. datter af Hans Frederiksen og Karen Petersdatter
gårdfolk i Fredsted.

1. Peter Lauritzen
Todsén
f. 19. marts 1825
2. Niels Lauritzen
Todsén
f. 22. marts 1828
3. Marie Cathrine
Todsén
f. 25. juli 1837

1. Mads Skov
f. 6. aug. 1827
2. Ingeborg Cathrine
Marie Kj. Skov

Maren Michaelsen
blev gift 2.g.m.
Peter Nielsen Lund
fra Gording

1. Anna Hjuler
f. 13. maj 1831
2. Johan Johansen
Hjuler
f. 3. okt. 1833
3. Maren Hansen Hjuler
f. 22. juli 1836
4. Peter Hansen Hjuler
f. 7. juli 1839
5. Niels Hansen Hjuler
f. 30. jan 1840
6. Mads Hansen
Juhl
f. 7. juni 1845
(gift i Gl. Ladegård)
7. Voldborg Kirstine
Juhl
f. 11. aug. 1848.
8. Kathrine Marie Juhl
f. 11. aug. 1848
(familien tog navnet
Juhl ca. 1845)

"Herregården"

Peter Nissen Petersen

f. 18. marts 1802 i Bjolderup
d. 25. april 1867 i Styding
sognefoged og
gårdmand på Herregaarden
g. 23. juni 1827
m. Cathrine Marie Michaelsen (1)
født Frederiksen
f. 12. febr. 1800 i Fredsted
d. 23. febr. 1880

Niels Michaelsen Petersen

f. 6. jan 1829
d. 7. april 1893
sognefoged og
gårdmand på Herregaarden
g. 1. g. 31. juli 1856
m. Anne Cathrine Boysen Juhl (2)
f. 9. okt. 1832 i Fredsted
d. 25. april 1875 i Styding
g. 2. g. 18. april 1879
m. Cathrine Marie Michaelsen (3)
f. 29. april 1856 i Kastvrå
d. 8. sept. 1939 i Styding
g. 2. g. 9. jan. 1900
m. Oluf Vognsen (4)
f. 10. okt. 1873 i Simmersted
d. 14. jan. 1943 i Styding
(ingen børn - tog Cathrine "Tinne"
Michaelsen i pleje)

Børn: (1. ægteskab)

1. Cathrine Marie Michaelsen Petersen
f. 6. dec. 1860
d. 21. dec. 1868
2. Anne Marie Michaelsen Petersen
f. 30. okt. 1863
d. 31. aug. 1864
3. Peter Michaelsen Petersen
f. 15. aug. 1865
d. 31. aug. 1865
4. Peter Michaelsen Petersen
f. 23. marts 1867
overtog gård nr. 6. i Styding
5. Michael Michaelsen Petersen
f. 25. nov. 1869

Børn: (2. ægteskab m. Cathrine Marie)

1. Anna Cathrine Michaelsen Petersen
f. 5. marts 1880
2. Niels Michaelsen Petersen
f. 8. maj 1892
overtog "Herregaarden"

Peter Michaelsen Petersen

f. 4. maj 1831
død i Skodborg
gårdmand i Skodborg
g. 7. april 1859
m. Cathrine Marie Steffensen (5)
f. 12. okt. 1828 i Styding

Børn:

Ingen

Maren Michaelsen Petersen

f. 12. dec. 1833
d. 2. jan 1902 i Høgelund
g. 1. g.
m. Daniel Boysen
f. 3. juni 1843
d. 27. febr. 1882
gårdmand på Høgelundgaard
g. 2. g.
m. Peter Andreasen Uldall (6)
f. 22. aug. 1847
d. 23. maj 1919

Børn:

Ingen i begge ægteskaber

Peter Uldall giftede sig
2. g. m. Marie Dall,
Nålkærgård og fik sønnen,
Daniel Uldall, som overtog
Høgelundgård

Hans Nissen Michaelsen Petersen

f. 1838
d. 1839

Noter:

1. datter af Hans Frederiksen og Karen Pedersdatter gårdfolk i Fredsted.
2. datter af Michael Boisen Juhl og Anne Marie, f. Frederiksen gårdfolk i Fredsted.
3. datter af Peter Michaelsen og Anne Marie Lund gårdfolk i Kastvrå.
4. søn af Peter Vognsen og Maren Skau, Simmersted
5. datter af gårdfolkene Maren og Hans Steffensen, gård nr. 6 i Styding
6. søn af gårdfolkene Gyde Cathrine Hyrup og Andreas Uldall, Uldallund

Eggen omkring Styding

Styding, der hører under Hammelev sogn og Vojens kommune, ligger ved Ribe Landevej mellem Hammelev og Vojens. Tidligere blev denne vej af lokalbefolkningen kaldt "*Adelvejen*". Byens opland er omgivet af Vojens, Ringtved, Maugstrup, Stokkerhoved, Oksbøl, Hammelev, Gl. Ladegaard og Jernhyt.

Navnet Styding menes at komme af "*Stud*" i betydningen afstumpet, hvilket skulle hentyde til egnens kuperede terræn.

Byen er omgivet af særdeles naturskønne områder med Styding-skovene mod nord og Stevning sø mod syd. Terrænet, der er kuperet, er gennemskåret af en dyb tunneldal, der strækker sig fra Thyrahus over Dybdal til Stevning sø, samt en kløft kaldet Grindal, der går fra lidt vest for Lodenhøj mod Stevning. Denne kløft er dog i de senere år jævnet en del.

Parti fra Dybdal 1913. - Bag Ellebækken to huse, hvoraf det bageste i gammel tid blev beboet af byens bettelfogeder. (Foto Jacob Friis).

Jorderne er særdeles gode sandblandede lerjorder med lerunderlag. Dog er jorden syd for Dybdal mod Gl. Ladegaard en endemoræneaflejring, der består af let sandjord. Sidstnævnte er da også altid blevet benævnt "*Heden*".

Til de fleste gårde hører skovarealer nord for byen. I disse skove ligger områdets højeste punkt 70 meter over havet.

Nordøst for Styding ligger Stydingdam, som i gammel tid har været en sø. Senere er søen groet til, men området er nu uddrænet og omdannet til gode ager- og engjorder. Indtil 1778 hørte Stydingdam under Vojensgård, men blev herefter udparcelleret til 2 ejendomme.

Byens udvikling

Området, hvor Styding by nu ligger, har i ældste tider været bevokset med skov. Hvornår den første bosættelse har fundet sted, vides ikke. Måske de første mennesker har boet på de flade, ubevoksede hedestrækninger syd for Dybdal. Gravhøje her kan vidne om det. Rige fund i omegnen viser, at der har været beboelser på egnen i omkring 4000 år.

Navnet Styding (Studeng) nævnes første gang i kong Valdemars jordebog i 1231. I 1421 kaldes byen Studingh, og på andre tider er den kaldt Studyinghe. Navnet kommer muligvis af stud eller afstumpet med hentydning til det kuperede terræn.

De første navne på byens indbyggere finder vi i et restanceregister i de slesvigske og holstenske regnskaber i 1542 samt i en jordebog fra samme år over kronens jordegods i Tørning Len.

Restanceregister 1542:

*Gramherde
Studinghe*
xxii Hans matsenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Negels Kari
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Tidicke petersenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Lehne mathis
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Hans nielsenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii peter offerenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Laurens benditsenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Simen petersen
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Jep ketelsenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Willats Johnsenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii peter bendixenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Hans fagert
xxii f. b. p. f. a. w. e. r
xxii Mats laurisenn
xxii f. b. p. f. a. w. e. r

transskription

Gramherde Stüdinge

Hans Matsenn
10 skæpper havre
Negels Kari
10 skæpper havre
Tidicke Petersenn
10 skæpper havre
Lehne Mathis
10 skæpper havre
Hans Nielsenn
10 skæpper havre
Peter Offersen
10 skæpper havre
Laurens Benditsenn
10 skæpper havre
Simen Petersen
10 skæpper havre
Jep Ketelsen
10 skæpper havre
Willats Johnsenn
10 skæpper havre
Peter Bendixen
10 skæpper havre
Hans Faget (Foged)
10 skæpper havre
Matz Laurisenn
10 skæpper havre

Alle har en restance på 10 skæpper havre, hvilket kunne tyde på, at det har drejet sig om et dårligt år. Også bønderne i Hammelev (Hameloff) og Ladegaard (Lagarde) har restancer. I Ladegaard tillige rug.

(Se kort nederst)

Sognefogeder

Herredsfogeden, som havde den overordnede politimyndighed, blev bistået af lokale sognefogeder. - Sognefogedernes beføjelser var førhen af betydeligt større omfang end i dag. F.eks. skulle de varetage følgende opgaver:

- at udføre øvrighedens og rettens betjentes befalinger og foranstaltninger, som hører til den kongelige tjenestes fremme eller justitsens eller politivæsenets håndhævelse,
- at våge over god orden og sædelighed,
- at anmelde for øvrigheden, når det kommer til kundskab, at ulovlig brændevinsbrænden, ulovlig krohold eller deslige finder sted,
- at anholde forbrydere, omløbere og betlere og overlevere dem til øvrigheden,
- at våge over forbudet mod bissekramhandel,
- at være opmærksom på og straks gøre anmeldelse til øvrigheden om farlige, smitsomme sygdomme, der måtte ytre sig blandt husdyrene,
- at inddrive bøder og restancer m.v. efter øvrighedens ordre og pålæg,
- at indberette til politimesteren mulige mangler ved offentlige veje, som måtte medføre fare ved vejens benyttelse,
- at føre tilsyn med snekastningsarbejdets tilbørlige udførelse.

At sognefogeder førhen havde opsyn med sognets veje, er nok nu om dage ukendt af de fleste. En lille episode, i det tidsrum Peder Michaelsen fra "Herregården" i Styding var sognefoged, fortæller imidlertid om dette tilsyn af veje. I et brev af 1810 skriver han følgende to breve til henholdsvis husfogeden og til amtmanden:

Erklæring til det Kongelige Huusfogdi, af Hammelev Sogn.

Da der ikke nogen sinde er leveret Træ af Hammelev Sogn til denne Gangestok over Tørning Møllestrøm, men alle Tider forhen er bleven udvist af de kongelige Skovbetjente i Kongens Skov - vel haver baade Ladegaaer og Hiernhötter deres Kirkevej derover, men der falder manges Vej derigjennem, ikke alene af Gram Herreds Mænd, men allermest af det vesterdels Amt - herfor kan ikke Hammelev Sogn tilkomme at istandholde denne Gangebro. At dette er saaledes efter gamle Mænds Beretninger bevidnes af mig.

*Styding, d. 26. Marts 1810
Sognefogden Peder Michaelsen*

Samme dag skriver han et lignende brev til amtmanden:

Höy og Velbaarne Herr Kammerherre og Amtmand

Da der for lang Tid er blevet anmeldt, at den Gangebro over Tørning Strøm er ganske ubrugbar, saa ingen kan passere den uden Livsfare; der passerer mange samme Vej langt borte fra, som ikke ved noget af samme, og Tvende er falden udi Strømmen og med Nød haver kundet redde Livet. - da jeg haver dagligen Klagemaal over denne Gangebro - bønfalder jeg for det Kongelige Amtshuus, at Husfogdiet

maa være anbefalet at foranstalte, at Broen kan blive istandgjort uden mindste Forsømmelse.

Jeg forventer mig en naadig Bønhøring

Peder Michaelsen

Fængslet i Styding

Når sognefogeden havde med genstridige personer at gøre, spærrede han dem inde i en lille fængselscelle, som var indrettet i den vestlige ende af byens sprøjtehus. Denne celle, der var fugtig og klam, havde tremmer for vinduet. Fængslet blev dog kun brugt, indtil den anholdte kunne bringes for de rette myndigheder. - Ældre nu afdøde mennesker i Styding fra dette århundrede kunne endnu huske, at fængslet havde været benyttet i deres tid.

Sognefogeder i Hammelev sogn

Muligvis findes en fortegnelse over rækken af sognefogeder i Hammelev sogn. Nedenstående er dog kun anført de sognefogeder, der er nævnt i sognets kirkebog. Rækken kan derfor være mangelfuld, dog dækker rækken af sognefogeder valgt i Styding samtlige valgte.

1. Gårdmand Mathias Thäysen, Hammelev
(sognefoged omkr. 1750)
2. Gårdmand Niels Hansen, Hammelev
(sognefoged omkr. 1770)
3. Gårdmand Peder Michaelsen, "Herregården" i Styding
(1755-1831)*
4. Gårdmand Nis Steffensen, "Christinesminde", Hammelev
(1784-1845)*
5. Gårdmand Peter Nissen Petersen, "Herregården" i Styding
(1802-1867)*
6. Gårdmand Thomas Thomsen Schøtt, Hammelev
(død 1847)
7. Gårdmand Hans Jensen Dohrn, fra gård nr. 16 i Styding
(1803-1849)*
8. Gårdmand Niels Michaelsen Petersen, "Herregården" i Styding
(1829-1893)*
9. Gårdmand Hans Bonde Jensen, Ladegaard
(f. 1837)
10. Gårdmand og smed Jørgen Steffensen, Hammelev
(1860-ca. 1940)*
11. Gårdmand Hans Petersen Skøtt, Hammelev
(1894-1946)*
12. Gårdmand Niels Petersen Smed, Hammelev
(f. 1896)

* fødsels- og dødsdato

Mange generationer på gårdene

På de fleste af gårdene sad familierne i flere generationer. Mange kan således føre deres slægt 5-10 led tilbage i tiden.

gård nr. 1: Deckers gård Grønfeldt/Friis-slægterne	6 generationer
gård nr. 3: Skøvlinggård Steffensen-slægten	2 generationer
gård nr. 4: Uldalls gård Lauritzen-slægten	5 generationer
gård nr. 5: Schølers gård Mikkelsen/Schøler-slægterne	6 generationer
gård nr. 6: Carøes gård: Matzen/Steffensen-slægterne	5 generationer
gård nr. 7: Møllers gård Schøler-slægten	4 generationer
gård nr. 8: Hyrups gård Hyrup/Uldall-slægten	12 generationer
gård nr. 9: Knudsens gård Steffensen-slægten	2 generationer
gård nr. 10: Hans Michaelsens gård Lauritzen/Jydsen/Michaelsen	6 generationer
gård nr. 12: Herregården Michaelsen/Michaelsen Petersen slægterne	10 generationer
gård nr. 13: Skovgård Lassen/Skau-slægten	10 generationer
gård nr. 14: H.C. Andersens gård Jørgensen/Jacobsgaard-slægterne	7 generationer
gård nr. 15: Webers gård Hammeleff-slægten	3 generationer

Gårdenes historie.

I dette afsnit er Styding-gårdenes historie beskrevet ret detaljeret. Mange vil sandsynligvis dog kun have interesse i den gård, de har relationer til, samt måske et flygtigt kendskab til de øvrige gårde. Af hensyn til disse indledes hver gårds historie med en kort oversigt på de første par sider.

For andre, der arbejder med slægtsforskning, vil mange oplysninger kunne hentes i afsnittet, og det er for disse materialet er udarbejdet så omfattende. Mange timer på arkiver vil herved kunne spares ved udarbejdelse af stamtavler m.v. Da arbejdet er udført på relativ kort tid som fritidsarbejde, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme forkerte årstal og datoer. Alle data bør derfor efterkontrolleres, hvis de ønskes anvendt i artikler, lokalhistoriske skrifter m.v.

Grundlaget for beskrivelserne.

Grundlaget for beskrivelserne af gårdenes historie er omfattende studier af skatte- og fæsteregistre for fæstegårdene under Tørning fra perioden 1709-1734*. Desuden er hentet oplysninger fra skyld- og panteprotokollerne for Gram Herred fra perioden 1734-1872*. Fra 1872 er anvendt den nye tyske matrikel. Herudover er fundet oplysninger i folketællingerne fra 1840 og 1855 samt i assuranceregistre i perioden 1770-1810*. Disse oplysninger er sammenholdt med oplysninger om de enkelte ejere, som findes i kirkebogen for Hammelev sogn fra 1763 til 1890. - Desværre er kirkebogen efter 1890 endnu ikke offentlig tilgængelig. Oplysninger om de sidste generationer er derfor fremskaffet ved interviews med nulevende ældre personer, som kan huske tilbage til ca. 1920. Desuden er hentet oplysninger fra forskellige lokalhistoriske skrifter. Det kan ikke afvises, at der kan forekomme misforståelser om familiemæssige sammenhænge i perioden fra 1890, da eksakte oplysninger fra denne periode ikke har kunnet hentes fra kirkebøgerne.

Placering af ejerne på gårdene.

Skyld- og panteprotokollerne giver ikke eksakte oplysninger om ejernes placering på de enkelte gårde. Som udgangspunkt for fastlæggelsen af, hvilke gårde ejerne har haft, er anvendt udskiftningskortet fra 1792. På dette kort er gårdene opført med numre, der henfører til en ejerfortegnelse. Vi ved således med sikkerhed, hvilke gårde ejerne har haft på dette tidspunkt. På dette grundlag er ejernes placering på gårdene rekonstrueret i perioden før og efter ved sammenstilling af de registre, som er nævnt ovenfor.

Navnlig har registret fra 1716 været værdifuldt for sammenstillingen, da fæsterne i dette er anført i logisk rækkefølge efter gårdenes beliggenhed. Desuden viser registret samtlige helgårde delt op i halve-, fjerdeparts- og ottendedelsgårde. I tiden fra 1792 til århundredeskiftet har især folketællingen fra 1840 haft stor betydning, da gårdene også her er opført i logisk rækkefølge efter deres beliggenhed.

* Registre fra Landsarkivet i Aabenraa ved F.S. Grove-Stephensen, Sønderborg.

Desuden er anvendt oplysninger fra "*Danske Gårde*" udgivet i 1923. Her er ejerforholdene under mange af gårdene beskrevet tilbage til ca. 1850.

På det foreliggende grundlag må de anførte oplysninger om ejernes placering på gårdene anses for at være ret sikre. Et mere fintmasket net i perioden 1700-1734 ville dog måske kunne medføre mindre ændringer. Navnlig har sammenstillingen med registret fra 1729 voldt en del vanskeligheder, da gårdene her kommer i tilfældig og spredt rækkefølge.

På steder, hvor der har været tvivl, er dette som regel anført i teksten. Her er det så op til hver enkelt, om de vil foretage en nærmere undersøgelse i registre og panteprotokoller.

Slægtstavler:

Som støtte for henføring af ejerne til de eksakte gårde er udarbejdet slægtstavler for ca. 40 familier i Styding. Disse omfatter dog hovedsageligt kun de familiemedlemmer, der boede på gården, samt hvor de kom fra, og hvor de rejste hen. Disse stamtavler giver tillige et godt indblik i de familiemæssige relationer på gårdene. - Som bilag til bogen er optrykt de første led af familierne på hver gård. Disse kan være en støtte under læsningen. De resterende led findes på slægtstavler i udgiverens arkiv.

Gårdenes nummerering:

I mange af de anvendte registre har gårdene forskellig nummerering. For at lette henvisningerne er derfor anvendt ensartet nummerering på samtlige kort. Som faste numre er valgt numrene fra ejerfortegnelsen, som hørte til udskiftningskortet fra 1792.

Angivelser af gårdstørrelser.

Indtil 1850 anvendtes størrelsesangivelser på gårdene som f.eks. helgård, halvgård, kvartgård o.s.v. Angivelsen af disse størrelser havde hovedsageligt det formål at danne grundlag for opkrævning af forskellige afgifter som f.eks. fæsteafgifter, tiender m.m.

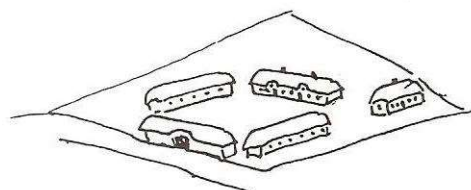
Begrebet halvgårde, kvartgårde o.s.v. opstod oprindeligt ved deling af helgårde mellem en far og søn, eller to sønner eller en svigersøn, som fik hver deres del af gården. F.eks. kunne den ældste søn få halvdelen, en broder en fjerdedel og en svigersøn en fjerdedel. Denne opdeling på familier på de 13 oprindelige helgårde i Styding har i det foreliggende materiale gjort det nemmere at henføre ejerne til gårdene i forhold til de på udskiftningskortet kendte.

En helgård var i Styding ca. 100 tdr. land, 1/2 gård 50 tdr. land og 1/4 gård på 25 tdr. land. Men størrelsen kunne variere efter bonitet. Mindre gårde på 5-10 tdr. land kaldtes landboelssteder eller kådnersteder og huse med lidt jord indersthuse.

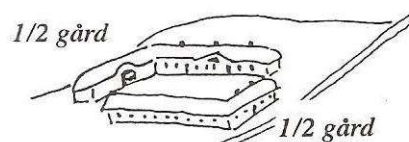
I 1792 har vi i jordebøgerne helt nøjagtige størrelsesangivelser i tdr. land på de enkelte gårde, landboelssteder og indersthuse.

Eksempler på delte gårde 1734

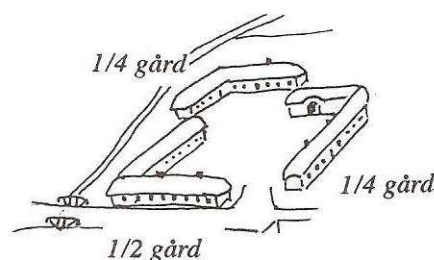
Helgård nr. 7: Udelt helgård
(Bogens gård nr. 8 - Hyrups gård)

Helgård nr. 11: Delt i 2 halvgårde
(Bogens gård nr. 12 - Herregården)

Helgård nr. 13: Delt i en 1/2 gård og to 1/4 gårde
(Bogens gårde nr. 15-16 og 17)

Angivelse af besætningsstørrelser.

I et register fra 1716 er f.eks. angivet størrelsen af gårdenes besætninger. Disse er dog ikke udtryk for de eksakte besætningsstørrelser, men er alene fastsat som grundlag for betaling af afgifter. Tallene angiver dog, hvor stor en besætning gården omtrent kunne bære.

Navnesystemer.

Indtil ca. 1800 havde man et kompliceret navnesystem. Til illustration kan f. eks. bruges et eksempel fra Paysen-familien i Styding:

Stamfaderen til familien hed Pay Brodersen, sønnen fik navnet Mathias Paysen og dennes søn igen Peter Mathiesen.

Mathias Paysens kone har i kirkebogen navnet Johanne Christiansdatter Mathias-ses, d.v.s. hun var datter af Christian Hyrup og gift med Mathias Paysen.

Deres barn fik navnet Maren Petersdatter.

Det er klart, at systemet har givet navneforvirring, og f.eks. har navnlig retssystemet haft vanskeligt ved at identificere personerne i dokumenter m.v. Struensee indførte derfor en forordning om "*Bestandige slægtsnavne*" i 1771. Familierne skulle med andre ord tage et fast efternavn. Ordningen kom i øvrigt i første omgang kun til at gælde for hertugdømmet Slesvig.

I tiden herefter og frem til 1800 tog alle familier i Styding faste familienavne. Jakobsgård-familien var den første i sognet. De navne, man tog, kunne være efter den mest betydende i familien. Hvis vedkommende var i konens familie, skiftede manden til dette efternavn. Mange tog navn efter stedet, de boede. I Styding f. eks. Peter Petersen på gård nr. 6, der tog efternavnet *Toft* efter marken ved gården, og Hans Lauritzen fra gård nr. 16, der tog navnet *Nørregård*, fordi gården var den

nordligste af helgård nr. 13. Andre tog navnet efter den by, de kom fra f. eks. Anders Hansen-familien, der tog *Hammeleff*, og Jensen-familien i Styding, der tog *Styding* til efternavn.

Navnenes stavemåder.

I kirkebøgerne kan navne ofte staves forskelligt fra register til register f.eks. Peter Petersen/ Peder Pedersen, Lauritzen/Lauridsen. Undertiden har personer selv ændret stavemåden. I nærværende bog kan navne derfor findes stavet forskelligt; men som regel er anvendt stavemåden i fødselsregistret.

Begreber og betegnelser.

I afsnittet er ofte anvendt betegnelser og begreber, som den almindelige læser næppe kender. Her skal derfor forklares nogle enkelte:

Betegnelser i fæsteregistre og overdragelseskontrakter:

Fæster: en varig brugsret af kronens gårde mod betaling af fæsteafgift til kronen.

Landgilde: udtryk for fæsteafgift.

Dienstgeld: en post under landgilde som betaling for fritagelse for hoveri.

Hånd- og spandtjeneste: pligtjeneste for Tørning f.eks. ved opsætning af risgærder om markerne eller bygning og reparation af mølledæmningen ved Tørning Mølle.

Ægtkørsel: pligtkørsel med f.eks. hø, brændsel, tømmer og korn for Tørning.

Plov: skatteansættelse for "*formueskat*" angivet i antal plove på gården. En helgård i Styding var ansat til en hel plov, en halv gård, en halv plov o.s.v.

Kvartgård: også benævnt fjerdepartgård eller 1/4 dels gård.

Sættegårdmand: midlertidig indsat som ejer, indtil en arveberettiget søn eller datter kunne overtage gården.

Itzo: f. eks. Nis Lassen itzo Las Nissen = Nis Lassen og/eller efterfulgt af Las Nissen.

Cum sotio: i fællesskab med.

Betegnelser i kirkebog:

Copulation: vielse, "copuleret med" i betydningen viet til.

Inderst: et hus med lidt jord. En lejeinderst sad til leje i huset.

Vulgo: "også kaldet" - "med tilnavnet".

Oversigt over fæstere i Styding 1709-1734

Helgård nr.	1709	1716	1729	1734	Bogens gård nr.
1	Niels Jürgensen ½ Hans Christensen ½	Niels Jürgensen ½ Hans Christensen ½	Niels Jürgensen ½ Nis Willatzen ½	Niels Jürgensen Nis Willatzen	1 1a
2	Jürgen Hansen 3/8 Hans Johansen 3/8 Friedrich Rasmussen 1/4	Jürgen Hansen 3/8 Hans Johansen 3/8 Friedrich Rasmussen 1/4	Knuth Jürgensen 3/8 Thomas Willatzen 3/8 Morten Hansen 1/4	Matz Lauritzen 3/8 Thomas Willatzen 3/8 Morten Hansen 1/4	2 b 2 c 2 a
3	Jens Andersen ½ Michel Petersen ½	Hans Jensen ½ Hans Michelsen ½	Hans Jensen ½ Hans Jensen ½	Hans Jensen ½ Hans Jensen ½	3
4	Hans Jürgensen ½ Anders Hansen ½	Hans Jürgensen ½ Hans Andersen ½	Hans Jürgensen ½ Hans Michelsen ½	Hans Jürgensen ½ Hans Michelsen ½	14 4
5	Mathias Sørensen ½ Peter Petersen Toft ½	Mathias Sørensen ½ Peter Petersen Toft ½	Matz Lauritzen ½ Matz Petersen ½	Matz Lauritzen ½ Matz Petersen ½	6 5
6	Chresten Jessen ½ Marcus Andersen ½	Chresten Jessen ½ Broder Paysen ½	Mathias Paysen ½ Broder Paysen ½	Mathias Paysen ½ Broder Paysen ½	7a 7
7	Pay Brodersen 1/1	Friedrich Paysen ½ Friedrich Paysen 1/4 (førhen Niels Jensen) 1/4	Friedrich Paysen 1/1	Friedrich Paysen 1/1 + landboel	8
8	Jens Paysen ½ Thomas Petersen ½	Jens Paysen ½ Thomas Pedersen ½	Nis Jürgensen ½ Thomas Pedersen Hörlöck ½ + aftægtsbolig	Nis Jürgensen ½ Peter Thomassen Hörlöck ½	9
9	Christen Mortensen ½ Christen Jessen 1/4 Carsten Jensen 1/4	Christen Mortensen ½ Christen Jessen 1/8 Thomas Hörlöck 1/8 Mathias Paysen 1/4	Laurids(Las) Jensen ½ Christen Jessen 1/8 Thomas Hörlöck 1/8 Nis Jürgensen 1/4	Las(Laurids)Jensen 1/4 Christen Jessen 1/8 Peter Thomassen Hörlöck 1/8 Nis Jürgensen 1/4	4a - 17 hus nr 22 hus nr. 28 9
10	Hans Berentzen 1/4 Anders Hansen Juhler 1/4 Jens Andersen 1/4 Jens Jürgensen Juhler 1/4	Hans Berentzen 1/4 Anders Hansen Juhler 1/4 Hans Jensen 1/4 Hans Jensen 1/4	Lauritz Nissen 1/4 Las Nissen 1/4 Hans Jensen ½	Las Nissen ½ Hans Jensen ½	13 4a
11	Jens Jürgensen Juhler ½ Nis Michelsen 1/4 Hans Christensen 1/4	Jens Jürgensen Juhler ½ Nis Michelsen 1/4 Hans Christensen 1/4	Niels Jessen ½ Lauritz Nissen 1/4 Nis Willatzen 1/4	Niels Jessen ½ Nis Pedersen 1/4 Nis Willatzen 1/4	12
12	Oluf Pallesen 1/4 Peter Jürgensen 1/4 Nis Lassen ½	Lauritz Petersen 1/4 Peter Jürgensen 1/4 Nis Lassen ½ Itzo Las Nissen	Lauritz Petersen 1/4 Peter Jürgensen 1/4 Las Nissen ½	Lauritz Pedersen 1/4 Peter Petersen 1/4 Las Nissen ½	10 11 13
13	Peter Smonsens ½ Peter Nissen 1/4 Bonnicks Jürgensen 1/4	Peter Simonsen ½ Peter Nissen 1/4 Jürgen Petersen 1/4	Peter Simonsen ½ Nis Petersen ½ Jürgen Bonnicksen 1/4	Peter Simonsen ½ Michel Christensen 1/4 Jürgen Bonnicksen 1/4	15 17 16

Brøker efter navne angiver gårdens størrelser.

(oversigt sammenstillet af bogens udgiver)

Omstående oversigt er sammenstillet på grundlag af contributionsregistre 1709, 1716 og 1729. Disse er igen sammenstillet med et fæsteregister fra 1734. - Udgangspunktet for sammenstillingen er registret fra 1716, hvor gårdene er opført i logisk rækkefølge i forhold til beliggenhed. Rækkefølgen i de øvrige registre er vilkårlige og derfor forsøgt anført i samme rækkefølge som registret fra 1716. - Navnlig har sammenstillingen med registret fra 1729 voldt vanskeligheder. Især har der været problemer med helgård nr. 9, da den er blevet væsentlig delt. Bortset fra denne usikkerhed må sammenstillingen skønnes nogenlunde rigtig.

Følgende gårde er omtalt i afsnittet:

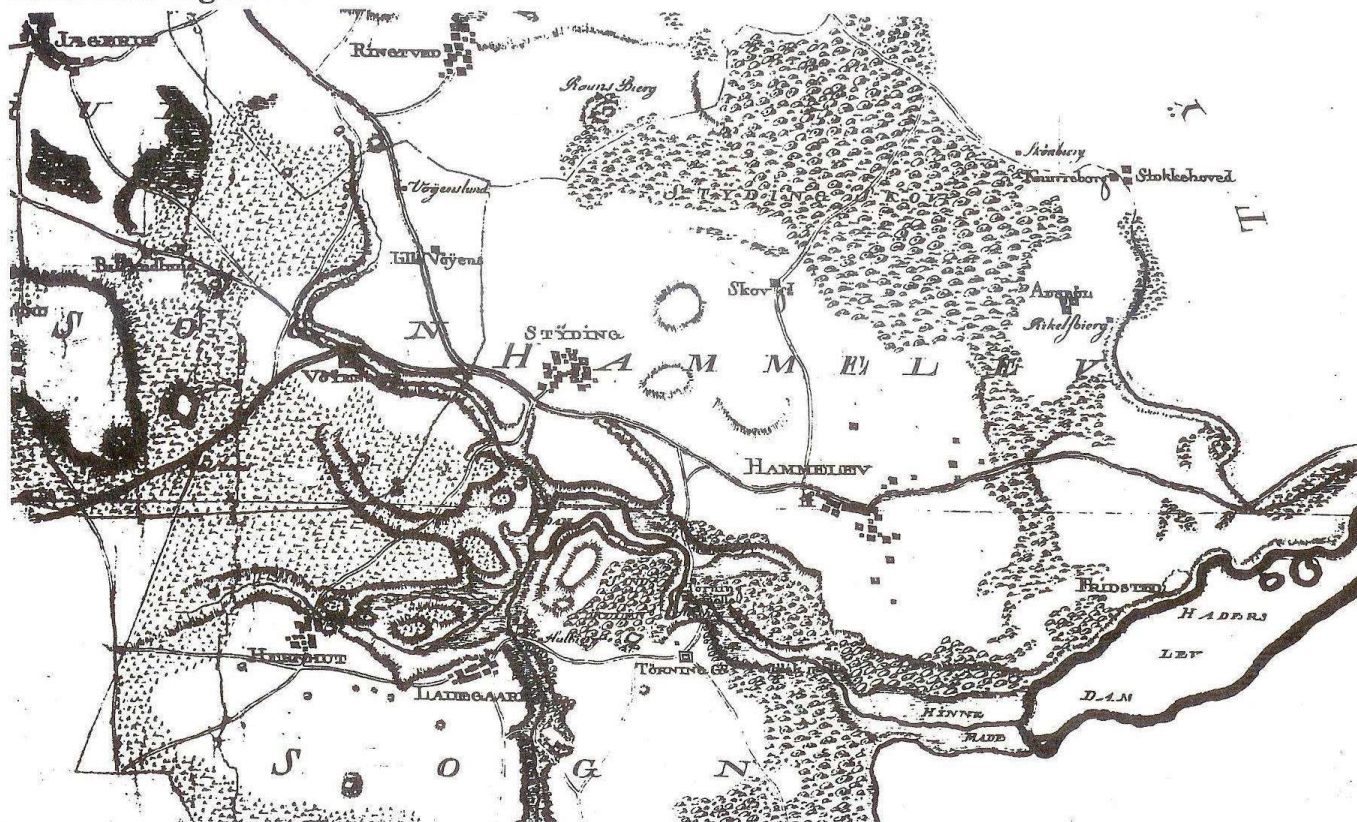
gård nr.	
1:	Deckers gård
1a:	Nis Willatzens gård
2a:	Jørgen Nielsens gård
2b:	Knuth Jürgensens gård
2c:	Thammes Willatzens gård
3:	Skøvlinggård
4:	Udalls gård
5:	Schølers gård
6:	Carøes gård
7:	Frede Møllers gård
8:	Hyrups gård
9:	Knudsens gård
10:	Michaelsens gård
11:	Friedrich Pedersens gård
12:	Herregården
13:	Skovgård
14:	Hans Chr. Andersens gård
14a:	Christiansens gård
15:	Webers gård
16:	Nørregårds gård
17:	Michel Christensens gård
18:	Bossens gård
19:	Westergårds gård
20:	Jepsens gård
21:	Lodenhøj
22:	Spiol

Angivelse af ejerperioder:

De i afsnittet angivne ejerperioder er de i panteprotokollen anførte. Perioden kan derfor undertiden strække sig ud over ejerens levetid, idet ejerskabet først ændres ved den lægstlevende ægtefælles afståelse af gården. Som eksempel kan nævnes Markus Friis's ejerskab 1887-1899. Han døde i 1893; men ejerskabet blev først slettet ved sønnens, Jacob Friis's, overtagelse af gården i 1899.

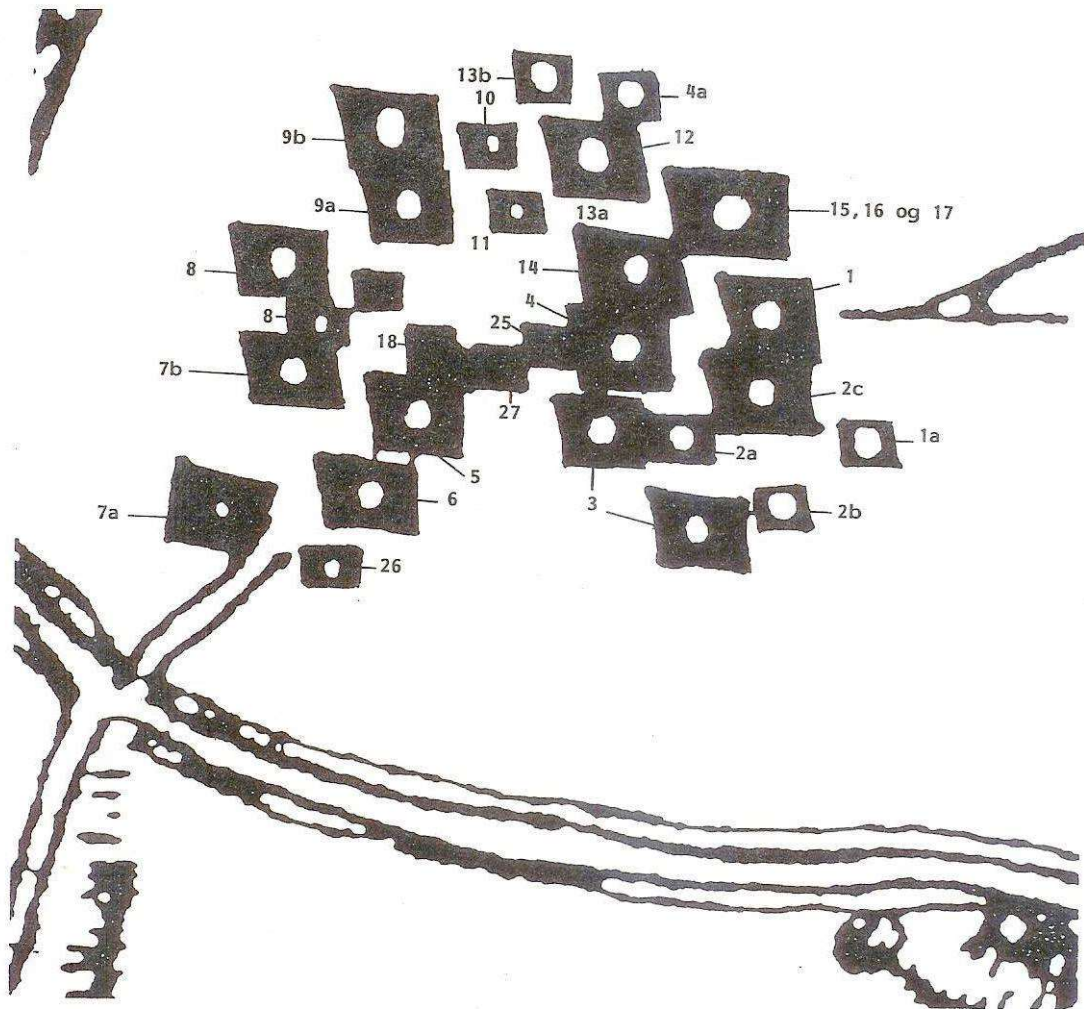
Kort - byens udvikling:

Hammelev sogn 1774

Kortet er et af de første, der viser gårdene i Styding. Skovgård og Thyrahus samt skolen ved Grindal er de eneste, der ligger uden for den bymæssige bebyggelse. Bemærk, at Stevning Dam på dette tidspunkt kaldes "Styding Dam".

Styding 1734

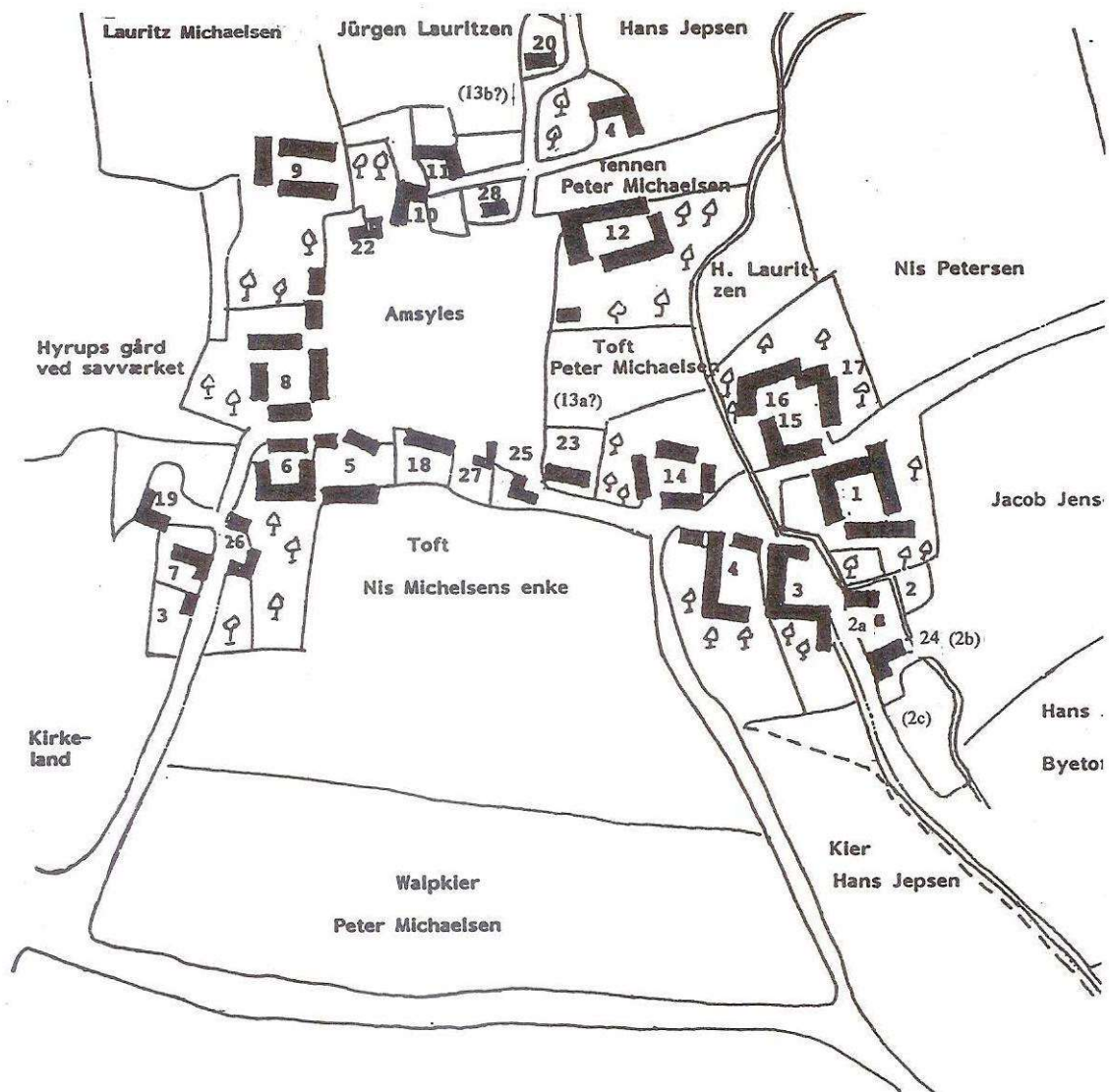

Ejere forsøgt placeret på kort fra 1774 efter fæsteoversigt 1734:

1. Niels Jürgensen	9a. Nis Jürgensen
1a. Nis Willatzen	9b. Peter Thomassen Hörlock
2a. Morten Hansen	10. Lauritz Pedersen
2b. Matz Lauritzen	11. Peter Petersen
(tidl. Knuth Jürgensen)	12. Niels Jessen
2c. Thomas Willatzen	Nis Pedersen
3. Hans Jensen	Nis Willatzen
4. Hans Michelsen	13a. Las Nissen
4a. Hans Jensen	(ikke anført på kort fra 1774)
(senere Niels Jensen)	13b. Las Nissen
5. Matz Petersen Toft	(ikke anført på kort fra 1774)
6. Matz Lauritzen	14. Hans Jürgensen
7. Mathias Paysen	15. Peter Simonsen
Broder Paysen	16. Jürgensen Bonnicksen
8. Friedrich Paysen	17. Michel Christensen

Sikkert af pladshensyn har gårdene ikke kunnet få den helt nøjagtige placering på kortet. De angivne numre er taget fra udskiftningskortet fra 1792. Disse numre er af hensyn til tekstomtale anvendt på samtlige kort i bogen.

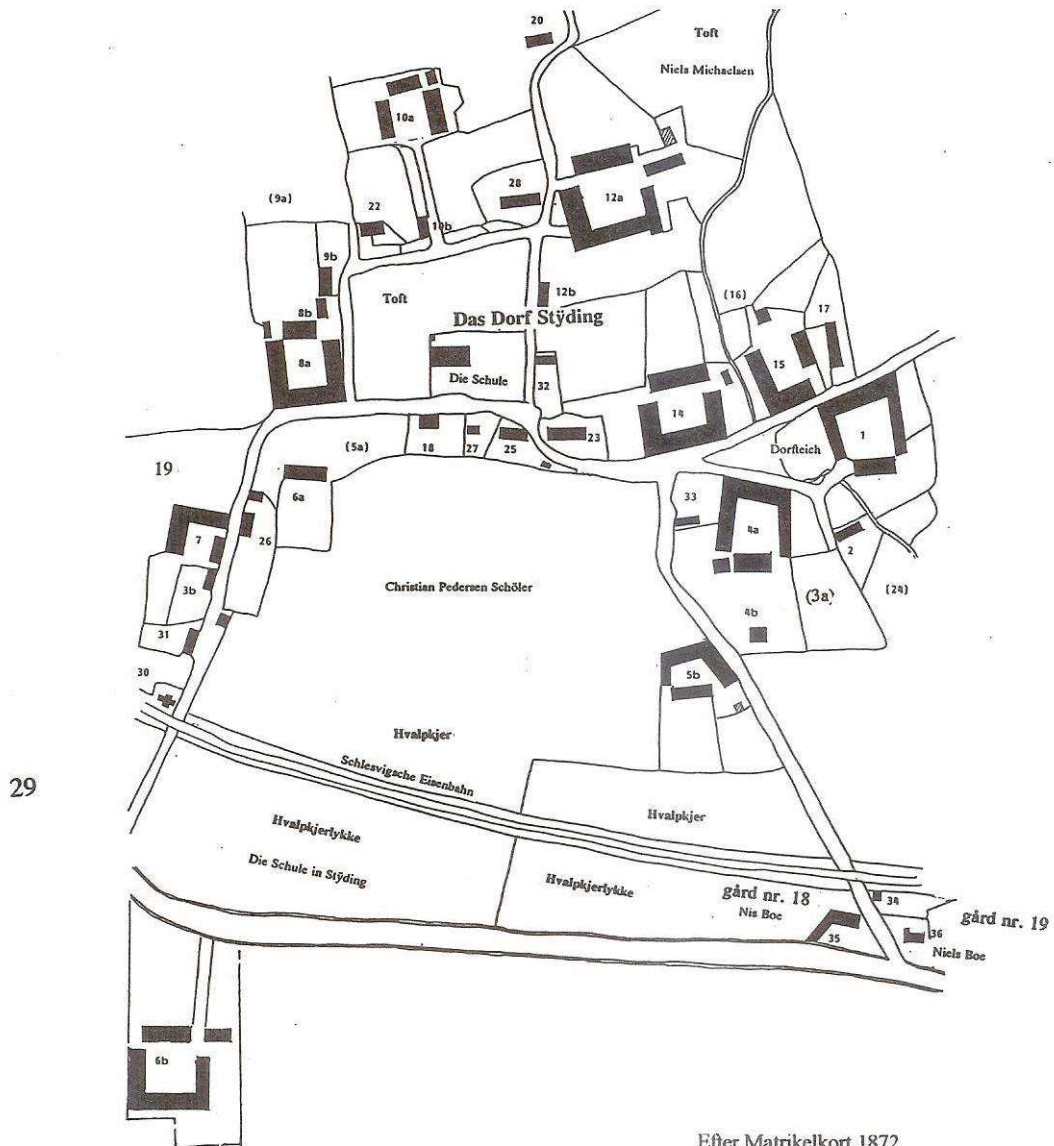
Styding 1792

Efter udskiftningskort 1792,
Landsarkivet Aabenraa.
Aftegnet 1993 af Michael Uldall

1. Jakob Jensen (Grønfelt)	11. Peter Friedrichsen	21. Hans Klemmentzen og
2. Hans Heinrich Rasmussen	12. Peter Michaelsen	Mathias C. Bolwig. Thyrashul Kro
3. Hans Jürgen Hansen	13. Mathias Matzen, Skovgaard	22. Hans Jensen
og Lauritz Jürgensen	(udflyttet fra 13a og 13b?)	23. Thomas Nielsen (Aarestrup)
4. Hans Jepsen	14. Willatz Nissen	24. Hans Bertelsen
5. Nis Michelsens enke	15. Nis Petersen (Hammeleff)	25. Hans Christian Nissen
6. Hans Matzen	16. Hans Lauritzen	26. Smedemester Jacob Hansen Schmidt
7. Chresten Chrestensen	17. Michel Christiansens enke	27. Lauritz Lauritzen, hyrde
8. Boy Clausen	18. Peter Matzen Toft	28. Johan Johannesen, bødker
9. Lauritz Michaelsen	19. Smedemester Jacob Hansen Schmidt	
10. Jürgen Lauritzen	20. Philip Johansen Horn	

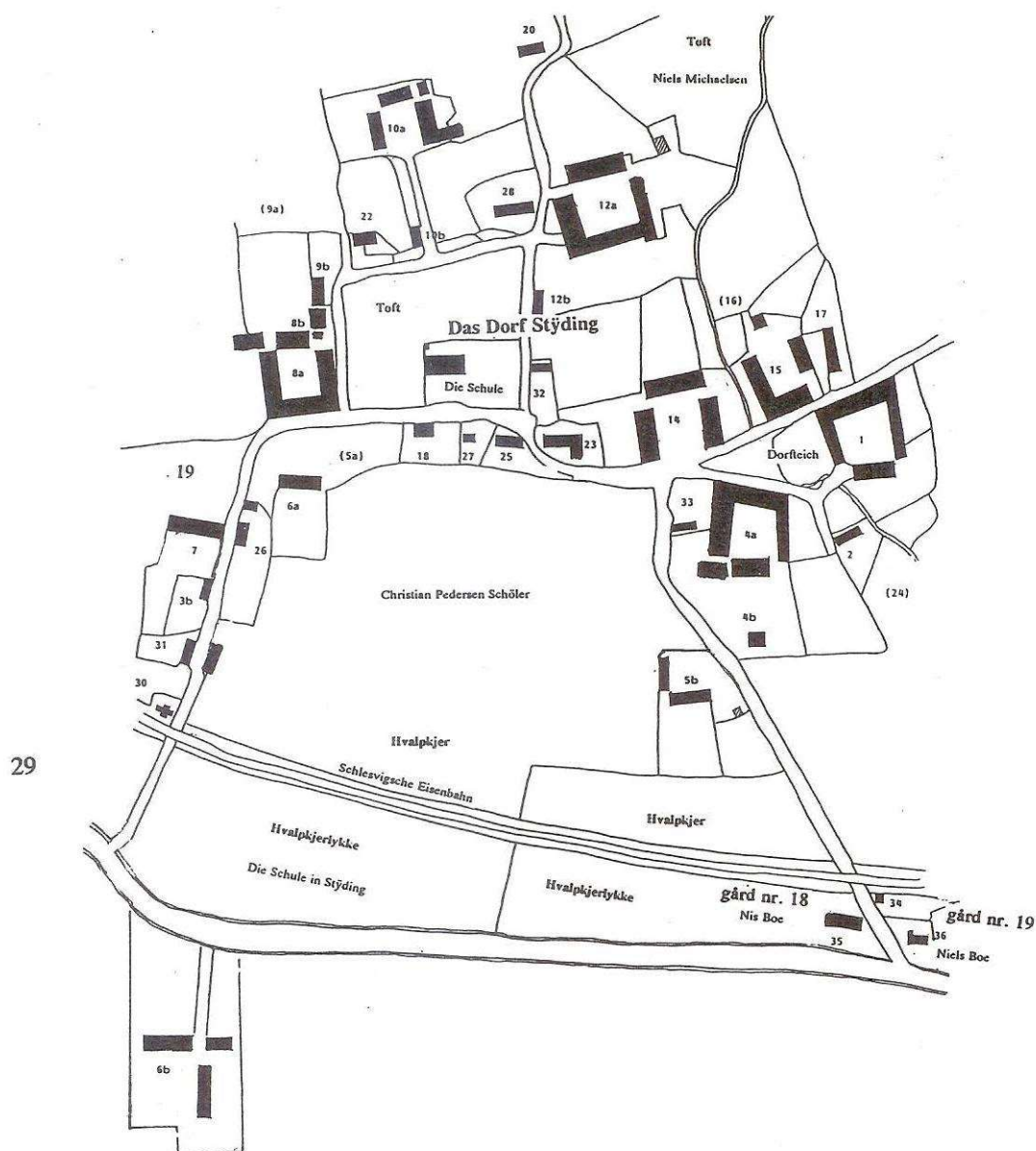
Styding 1872

Efter Matrikelkort 1872
Kort- og Matrikelstyrelsen
Moltrupvej, Haderslev
Aftegnet 1994 af Michael Uldall

1. Jacob Jørgensen Friis	10a. Michael Michaelsen	23. Høker Peder Schmidt
2. Nis Hansen	10b. Aftægts hus til 10a	24. Forsvundet landboelssted
3a. Udflyttet	11. Peder Pedersens nedlagte gård	25. Skrædder Jørgen Petersen
3b. Nis Nielsen Kudsk	12a. Niels Michaelsen Petersen	26. Smedemedster Mathias Hansen
4a. Lauritz Lauritzen	12b. Arbejdsbolig til 12 a	27. Hyrdehuset
4b. Aftægts hus til 4 a	13. Skovgård udflyttet	(Lauritz Nielsen Møller)
5a. Gård flyttet til 5 b	14. Jes Peter Jacobsgårds arvinger	28. Arbejdsbolig til "Herregården"
5b. Christian Schøler	15. Mads Skau	29. Carsten Ehlers
6a. Simon P. Clemmetsen	16. Nørregårds nedlagte gård	30. Vogterhus
6b. Jørgen Steffensen (jun)	17. Stuehus til nedlagt gård nr. 17.	31. Hans Lorenzen Krogh
7. Jørgen Steffensen (jun)	(ejer Jes Peter Jacobsgaard)	32. Inger Marie Skøtt
8a. Jørgen Steffensen (sen)	18. Jacob Jørgensen Friis	33. Maren Hansen
8b. Aftægts hus til 8 a	19. Landboelssted flyttet til nr. 31	34. Stationen
9a. Udflyttet til Styding mark	20. Lejebolig	35. Nis Boe
(Nis Steffesen)	21. Thyrahus Kro	36. Smedemester Niels Boe
9b. August Fahrenndorf	22. Skomager Jørgen Iversen	

Styding 1892

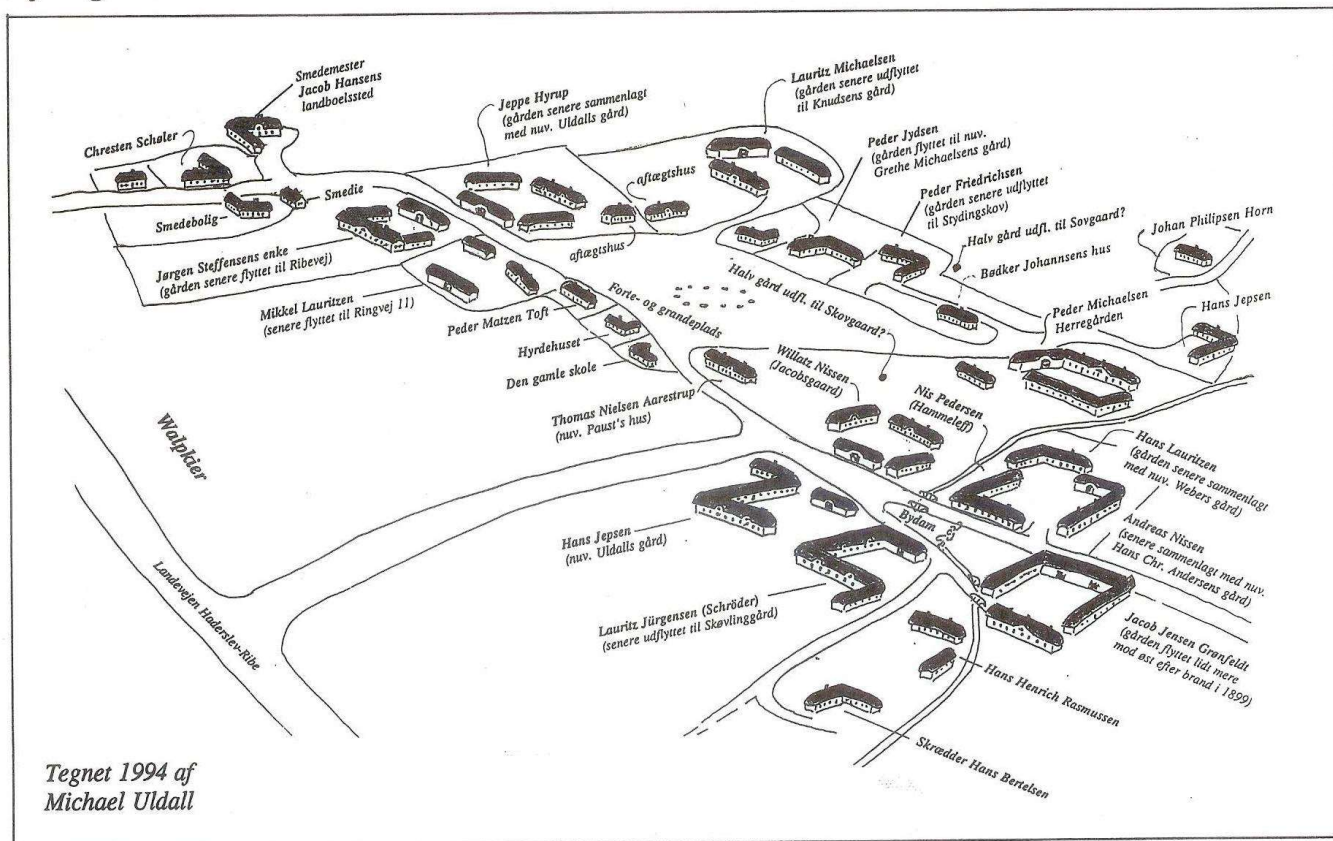
Rekonstruktion efter
Nora Schmidts kor 1892
Udarbejdet 1994 af Michael Uldall

1. Markus Friis
2. Christian Bertelsen
- 3a. Udflyttet til Skovlinggaard
- 3b. Hans Krogh
- 4a. Hans Peter Lauritzen
- 4b. Aftægtshus til 4a
- 5b. Christian Pedersen Schøler
- 6a. Jens Clemmetsen
- 6b. Jørgen Steffensen (jun)
7. Hjulere Nicolaj Nielsen
8. Jeppe Mikkelsen Uldall
- 9a. Udflyttet til Østergård
- 9b. Snedker August Fahrendorf
- 10a. Hans Michaelson

- 10 b. Hans Michelsen Lauritzen
11. Udflyttet til Stydingskov
12. Niels Michaelson Petersen
13. Udflyttet til Skovgaard
14. Hans Christian Andersen (sen)
15. Hans Hansen Enemark
16. Nedlagt
17. Peter Møller
18. Anne Marie Michaelson
20. Jens Østerkjærhus
21. Thyrahus Kro
22. Skomager Jørgen Iversen
23. Høker Peder Schmidt
24. Nedlagt.

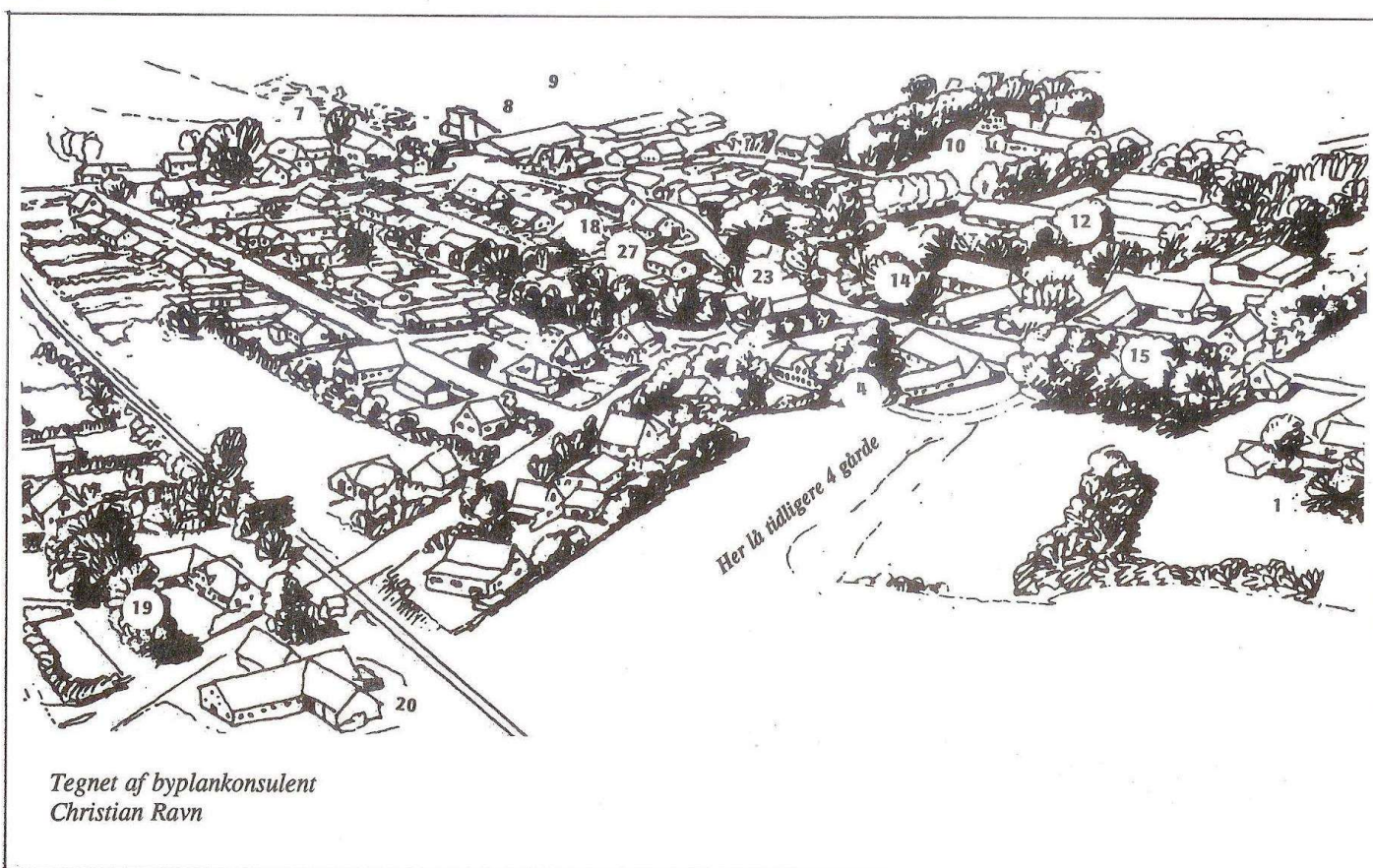
25. Skrædder Jørgen Petersen
26. Jens Poulsen Møller
27. Hans Kudsk
28. Smedesvend Heinrich Schütt
29. Carsten Ehlers (Ribevej 12)
30. Vogterhus DSB
31. Hans Lorentzen Krogh
32. Inger Marie Skøtt
33. Ingeborg Kudsk
34. Stationen
35. Søren Christian Rattenborg
36. Smedemester Niels Boe

Styding 1800

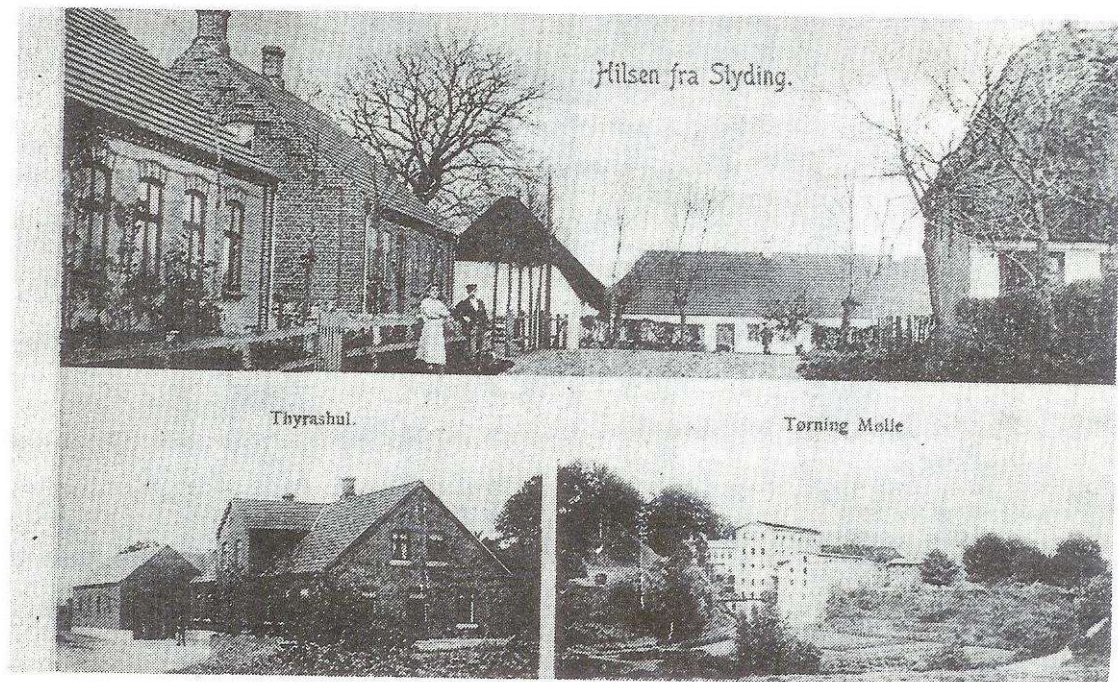
Som bogens udgiver forestiller sig, at Stryding så ud i år 1800. Byen er tegnet på grundlag af grundrids angivet på udskiftningskort fra 1792.

Styding 1978

Som byen så ud i 1978. Hvalpkjertykken og skolepladsen er på dette tidspunkt næsten fuldt udbygget med parcelhuse. De anførte numre på huse og gårde refererer til bogens numre på kortbilag. - Bemærk området foran gård nr. 4. Her lå i gammel tid 4 gårde.

Partier fra Styding

Til venstre "Wolles" og købmandens huse. Bagest Hans Christian Andersens gård. Til højre "Ingeborg Falles hus". Nederst Thyrashul og Tørning Mølle. (Foto ca. 1905).

Den vestlige del af Ringvej. Til venstre Mathias Møllers gård og til højre Ringvej 33, der fungerede som smedebolig til 1880. (Foto ca. 1940'erne).

Styding fotograferet fra Stydinggårds vindmølle ca. 1910. Til venstre ses Uldalls gård, i midten Hans Chr. Andersens gård og yderst til højre det tidligere stuehus til Webers gård. I baggrunden skimtes Styding skole og Styding Savværk.

Hvalpkjerlykken, som den så ud i Hans Michaelssens tid. I baggrunden nuværende Pausts hus, og til venstre for dette ses den gamle skole. Yderst til højre laden til købmand Hans Lauesen Hansens købmandsforretning. Hvalpkjerlykken er i dag helt bebygget med parcelhuse.